БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 224 (16.914). ● 24 сентябрь 1977 йил, шанба ● Баҳоси 2 тийин.

УЧҚЎРҒОННИНГ МАШЪАЛИ

УЧҚЎРҒОН («Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири хабар қилади). Район меҳнаткашлари борлик ҳосилни студентлар, мактаб ўқувчилари, шаҳарлик ёрдамчиларсиз машиналарда териб олишга аҳд қилганлар. Шу кунларда ҳамма терим машиналари ишга туширилди.

«Учқўрғон» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳошимжон Эшонов бошлиқ бригадаси машиналар шарофати билан 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан биринчи теримдаёқ 33 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, йиллик планни районда биринчи бўлиб бажарди.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб, маҳсулотни реализация қилиш юзасидан 1977 йил январь-сентябрь ойлари планини муддатидан илгари — 23 сентябрда бажардилар.

Кўмир ва нефть қазиб олиш, пахта териш машиналари, тракторлар, трактор прицеплари, пахта толаси, шойи газлама, ички ва устки трикотаж, сутга айлантириб ҳисоблаганда қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, мол ёғи ва бошқа шу каби маҳсулотлар ишлаб чиқариш юзасидан 1977 йил январь-сентябрь ойлари плани ошириб бажарилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси.

ПАХТА ТЕРИМИ СУРЪАТИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК!

Далаларда жасорат кўрсатиб, ҳар куни машинада 14—16 тоннадан пахта тераётган қаҳрамон механик-ҳайдовчиларга тенглашайлик!

ДОНГДОР МЕХАНИЗАТОРЛАР

● БУХОРО

АҲДГА ВАФО

ФАЙЗУЛЛА Наимов сўз бериб устидан чиқадиган, ваъда қилиб бажарадиган механизаторлардан. У мавсумда «зангори кема» билан 250 тонна пахта териш мажбуриятини олди. Кўп йиллик тажриба моҳир механизаторга қўл келди. Ғўзапарнинг барги тўктириб бўлиниши билан «пўлат от»ини пайкалга киритган механизатор кунига 5-6 тоннадан пахта тера бошлади.

— Энди бу кўрсаткич ҳам талабни қондирмай қолди — сўз қотди Файзулла, — ҳамма механизаторлар қўл олишиб, 18-20 тонналик довондан ошишга интиляпмиз. Ғайрат қилган кишига толе ёр бўлишига аминмиз.

Вобкент районидаги «Зарафшон» колхозида Файзулла Наимовлар сафи ўсяпти, бу эса «оқ олтин» бунтларининг бўй чўзишида ҳал қилувчи роль ўйнаяпти.

● САМАРҚАНД

«ДАҲБЕТ» ШУҲРАТИ

АНВАР ҲАБИБОВнинг бир кунда 15 тонна пахта тергани ҳақидаги хушхабар Оқдарё районига тез тарқалди. Бошқа механизаторлар ҳам жиддий ўйланиб қолди ва 15-16 тонналик маррани эгаллашни кўнглига тугиб, астойдил ишга киришди. Ҳозирча «Даҳбет» совхозида А. Ҳабибов кунлик ўсишда ҳам, ялпи тоннада ҳам биринчи ўринда боряпти.

— Буни табриклаш керак,— дейди А. Ҳабибов, — ҳаммамиз ва ҳар биримиз яхши ният билан мусобақалашиб ишлар эканмиз, хирмонимизга қут-барака кираверади. Бироқ айрим бир нуқтада депсиниб турган механизаторлар борки, уларга ёрдам беришимиз керак. Шунда муваффақиятимиз янада улканроқ бўлади. Мен мавсумда 300 тонна пахта териш ҳақидаги мажбуриятимни шараф билан бажараман.

● СИРДАРЁ

КАПИТАН РУЛДА

МАВСУМДА қанча пахта териш мажбуриятини олгансиз! — сўрадик Ворошилов районидаги Свердлов номли колхоз механизатори Дилором Тоштемировадан.

— Камида 200 тонна! — жавоб қилди у.

— Мажбуриятингизни бажариш учун нималар қиляпсиз!

— Ғанимат фурсатнинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланиб, суръатни оширяпман. Кунига 10 тоннадан пахта теряпман.

Дилором бутун куч-ғайратини теримни тезлатишга сафарбар этяпти. Машинани унумдор далаларда бир меъёрда бошқаряпти, бекор туриб қолишига йўл қўймаяпти. Айни кезда сортнинг юқори бўлишига алоҳида эътибор беряпти. У 14-15 тонналик маррани нишонга олиб, шаҳдам олға босяпти.

● ТОШКЕНТ

МЕХАНИЗАТОР—БРИГАДИР

АБДУСАТТОР СУЛАЙМОНОВ Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида пахтачилик бригадасига бошчилик қилади. Бригада аъзолари юбилей йилида 72 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил етиштириш, пахтанинг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан машиналарда териб олишга сўз берганлар. А. Сулаймонов бригадага раҳбарлик қилишдан ташқари мавсумда машинада 200 тонна пахта теришга ҳам сўз берган.

— Шу кунгача 150 тонна пахта тердим, — дейди у, — далаларимизда ҳали ҳосил кўп. Биринчи теримдаёқ гектаридан 30 центнердан ошириб хирмон кўтардик. 60 центнерлик маррани сўзсиз эгаллаймиз.

● ҚАШҚАДАРЁ

МУДДАТ—10 ОКТЯБРЬ

ПАХТАКОР районидаги Ульянов номли совхоз пахтакорлари етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда саранжом-саришталаб олиш, ҳосилдорликни гектар бошига планда кўзда тутилгандан 11 центнер кўтариш учун курашмоқдалар. Бу ишда механизаторлар етакчилик қилмоқдалар.

Оташқалб механизатор Маҳмуд Сафаров ўзининг фидокорона меҳнати билан чўлқуварлар таҳсинига сазовор бўлмоқда. У кунига 10-12 тоннадан пахта теряпти, теримда қизғин палла бошланган ҳозирги долзарб кунларда 15-16 тонналик кўрсаткичга эришиш учун интиляпти. У мавсумда камида 200 тонна пахта теришни ўзининг механизаторлик бурчи деб билмоқда.

Совхоз далаларида 30 та машина жавлон уриб ишлаяпти.

КУН ТАРТИБИДА—СУРЪАТ ВА СИФАТ

ҚАРШИ, 23 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда бўлиб ўтган кенгашда район партия комитетларининг биринчи секретарлари, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг раислари, область ташкилотлари ва муассасаларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Кенгаш қатнашчилари пахта йиғим-теримининг боришини, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва сотиш топшириқлари ҳамда мажбуриятларининг бажарилишини кўриб чиқдилар. Масалани муҳокама қилишда Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов қатнашди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков нутқ сўзлади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқларини Нишон районига ва шу райондаги 7-совхозга топширди. Бу район ва ана шу хўжалик сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлиги якунлари бўйича пахта териш ва давлатга топширишни тез суръатлар билан олиб борганликлари учун шу мукофотга сазовор бўлган эдилар.

Кенгаш иштирокчилари пахта терими суръатларини жадаллаштириш ва унинг сифатини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирларни белгиладилар.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ!

Жиззах областидаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, саноат маҳсулотини реализация қилиш тўққиз ойлик планини муддатидан аввал, 22 сентябрь куни бажардилар.

Сентябрь ойи охиригача 5 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

* * *

Тошкент областидаги саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, саноат маҳсулотини реализация қилиш ва буюмлардан энг муҳим турларининг кўпчилигини ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планни муддатидан аввал, 23 сентябрь куни бажардилар.

Область корхоналарининг коллективлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, сентябрь ойининг охиригача 105 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилишга қарор бердилар.

* * *

Тошкент шаҳридаги саноат корхоналарининг коллективлари Октябрь олди социалистик мусобақасида янги муваффақиятга эришдилар: маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва буюмлардан энг муҳим турларининг кўпчилигини ишлаб чиқариш юзасидан январь-сентябрь ойлари планини 23 сентябрь куни бажардилар. Шаҳардаги 50 дан ортиқ корхона меҳнатчилари беш йилликнинг иккинчи йили учун қабул қилган социалистик мажбуриятларини муддатидан барвақт бажардилар. Шаҳардаги энг яхши ишчилардан 5 мингдан кўпроқ киши беш йилликнинг икки йили ва бундан ҳам кўпроқ йили топшириқларини бажарганликлари тўғрисида ҳозирдаёқ рапорт берди. (ЎзТАГ).

АНДИЖОН ОБЛАСТИ ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Андижон области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Улуғ Октябрь 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани кенг авж олдириб, КПСС XXV съездининг дон етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш борасидаги тарихий қарорларини амалга ошира бориб юбилей йилида давлатга ғалла сотиш топшириғини муваффақиятли бажардилар. Область колхоз ва совхозлари Ватан омборларига 56 минг тонна дон етказиб беришди ёки йиллик план 2,8 баравар уддаланди ва келгуси йил ҳосили учун уруғлик билан тўла таъминландилар.

Бу катта меҳнат ғалабасига областнинг барча районлари салмоқли улуш қўшдилар. Хўжаобод районидаги Калинин номли, Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозлари, Москва районидаги «Правда Востока», Андижон районидаги «Октябрь», Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозлари дон йиғиштириш ва тайёрлашда юксак кўрсаткичларга эришдилар. Улар ҳар гектар майдондан 45-50 центнердан бошоқли дон ва 80-90 центердан маккажўхори дони йиғиштириб олдилар.

Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозидан машҳур маккажўхорикор, ёшлар мураббийси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Найпи Маматқодиров, Москва районидаги «Ўзбекистон» колхозидан С. Мелибоева, «Правда Востока» колхозидан Х. Ҳакимов, Андижон районидаги «Октябрь» колхозидан Р. Эсонов ва бошқа ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг коллективлари гектаридан 100-110 центнердан маккажўхори дони олдилар. Кузги дон экинлари экиш ниҳоясига етмоқда.

Область қишлоқ хўжалик меҳнатчилари юбилей йилида давлатга пилла, сабзавот-полиз маҳсулотлари, ҳўл мева ва узум топшириш бўйича топшириқларини муваффақиятли бажардилар.

Область қишлоқ меҳнаткашлари, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советининг Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг машҳур механизатор Турсуной Охуновага йўллаган мактубига жавобан мўл пахта ҳосили йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиб, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа турлари бўйича маҳсулот етиштириш ва давлатга сотиш юбилей йили социалистик мажбуриятларини бажариш учун астойдил курашмоқдалар.

СЕРҚУЁШ ЎЛКАНИНГ ЁРҚИН ЁҒДУСИ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ХАЛҚАРО ЯРМАРКАДА ЭРИШГАН ЖУДА КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон вакиллари Югославиянинг Загреб шаҳрида ўтказилган халқаро кузги ярмаркадан саккизта олтин медаль олиб қайтдилар. Улар шу тариқа совет павильони олган йигирма иккита медалнинг саккизтасига эга бўлдилар.

Бу ваколатли ярмарка ўн кун давом этди. СССР павильони билан танишишни истаган кишилар оқими ана шу кунлар давомида ҳеч камаймади. СССР павильонининг экспонатлари жаҳонда биринчи социалистик давлат экономикаси ва маданиятининг равнақини яққол акс эттирар эди. Бу павильонда Ўзбекистоннинг экспозицияси ҳам бор. Унинг кўпгина экспонатлари ярмарка томошабинларига ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси ҳақида ҳикоя қилиб берди. Ленинча миллий сиёсатнинг бу тантанаси Совет ҳокимиятининг 60 йили мобайнида республика халқ хўжалиги эришган жуда катта муваффақиятларда ўз ифодасини топди.

Загребнинг минг-минглаб аҳолиси ва шу шаҳар меҳмонлари Ўзбекистон ишлаб чиқарган маҳсулотни кўздан кечирдилар. Чет эллардаги энг йирик фирмаларнинг намояндалари бу маҳсулот билан яқиндан танишдилар. Жуда соз! Ажойиб! — Бу сўзларни кўпгина экспонатлар ёнида турган кишилардан эшитиш мумкин эди.

«Таштекстильмаш» заводининг конструкторлари, ишчилари, инженерлари ва техниклари яратган ПК-100-ШЛ маркали йигириш-пишитиш машинаси ҳаммага ғоят манзур бўлди. Ипак калавасини тайёрлашда бир неча операцияни бажарувчи бу машина виставкада шунчаки кўрсатилибгина қолмади, балки у ишлаб турди. Шу боисдан ҳар бир мутахассис тошкентлик машинасозларнинг маҳсулоти энг юқори жаҳон стандартлари даражасида турганлигига ишонч ҳосил қилиши мумкин эди. «Таштекстильмаш» заводининг иккинчи бир агрегати — Р-192-5 маркали пилталаш машинаси ҳам олтин медалга сазовор бўлди.

Тошкентдаги бошқа бир корхона — «Союзхлопкомаш» бирлашмаси ишлаб чиқарган пахта толасини тозалайдиган машина ҳам олтин медаль олди. Бир қанча чет мамлакатларнинг мутахассислари бу машинани ғоят қизиқиб кўздан кечирдилар.

Ўзбекистон қоракўл териси, Марғилон шойи комбинатининг хон атласи, Тошкент чинни заводининг «Тонг» чой сервизи, «Ўзбекистон» десерт виноси ярмарканинг энг юқори мукофотларини олишга муваффақ бўлди. Ўзбекистон халқ амалий санъатининг энг яхши усталари безатган ўзбек чойхонаси ҳам олтин медаль олди. Бу чойхона ўзининг ташқи кўриниши ва ажойиб таомлари билан ҳаммага манзур бўлди. Тошкентдан келган пазандалар бу таомларни шу ернинг ўзида пиширган эдилар.

Совет павильонини ва Ўзбекистоннинг юбилей экспозициясини кўздан кечирган фахрий меҳмонлар орасида Югославия Социалистик Федератив Республикаси скупшчинасининг раиси Киро Глигоров ҳам бор эди. У барча экспонатлар СССР халқлари эришган жуда катта ютуқлардан далолат бериб турганлигини таъкидлади. Ўзбекистон экспозицияси билан танишиш менинг учун айниқса ёқимли бўлди. Ўзбекистон меҳнаткашларига, барча совет дўстларимизга катта муваффақиятлар тилайман, — деди ҳурматли меҳмон.

«Ўзбекистон экспозициясида кўрган нарсаларимнинг ҳаммаси мен учун чинакам кашфиёт бўлди. Мен бу республика эришган ютуқларга қойил қолдим».—деб ёзди томошабинлар китобига магистр Б. Анкич. Кўпгина томошабинлар таассуротлар дафтарига ана шундай фикрларни ёзиб қолдирдилар.

Загребда Ўзбекистон куни зўр муваффақият билан ўтди. Ярмарка раҳбарлари — Югославия давлат органлари ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ўз нутқларида Ўзбекистон экспозициясининг муваффақияти тамомила қонунийдир, чунки у совет халқлари дўстлиги ва ўзаро ёрдами негизида Совет ҳокимияти йиллари мобайнида республика экономикаси ва маданиятининг гуркираб ўсганлигини акс эттиради, деб таъкидладилар.

Ўзбекистон санъат усталари ўз маҳоратларини намойиш қилганликлари республика юбилей экспозициясини ўзига хос ажойиб тарзда тўлдирди.

(ЎзТАГ).

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	3,49	55,73	4,39	38,90
Тошкент	6,00	54,81	5,90	58,00
Фарғона	3,25	48,10	4,14	34,42
Қашқадарё	3,38	46,67	3,64	35,30
Андижон	3,51	39,44	4,24	22,33
Наманган	3,70	39,11	4,02	28,41
Жиззах	4,21	38,71	5,42	47,88
Сирдарё	4,52	36,63	5,50	41,90
Сурхондарё	2,41	34,99	3,50	34,48
Самарқанд	4,00	34,36	4,72	25,27
ҚҚАССР	3,65	31,94	3,38	22,64
Хоразм	3,03	31,34	2,71	18,28
Республика бўйича:	3,70	41,49	4,36	34,22
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	2,15	29,73	—	—
Наманган	1,57	26,73	—	—
Қашқадарё	1,88	24,35	—	—
Сурхондарё	1,48	22,16	—	—
Республика бўйича:	1,64	23,47	—	—

УЧ ОҒАЙНИ МАРРАСИ

БУХОРОНИНГ Ромитан районидаги «Ромитан» совхозида уч оғайни ботирлар бор. Уларнинг ҳаммаси «зангори кема»ларни бошқаради. Тўнғич механизатор Нурназар Раҳматов шу кунгача машинада 280 тонна пахта териб, укаларига етакчилик қиляпти. У кунига бункерлардан 15-16 тонна дурдонани тележкаларга бўшатяпти.

Ўртанча механизатор Жуманазар Раҳматовнинг машинада терган пахтаси ҳам 200 тоннадан ошиб кетди, кунлик иш унуми акаси эришган кўрсаткич даражасига етиб қолди.

Кенжа механизатор Худойназар Раҳматов айниқса чаққонлик билан ишлаб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўляпти. У ҳам 200 тонналик маррани эгаллади. Ўртанча ва кенжа, ҳар икки механизатор ўзлари бошқараётган машиналар бункеридан кунига 12-13 тоннадан пахта тўкишяпти.

Уч оғайни ботирлар ўзаро мусобақалашиб ишлашяпти, совхознинг бошқа механик-ҳайдовчилари ҳам ғайрат отига қамчи босяптилар. Республикамизга донг таратган механик-ҳайдовчи Аҳмад Ҳамроевнинг терган пахтаси 300 тоннага етиб қолди.

— Биз ака-укалар мавсумда камида 1000 тонна пахта териб берамиз, — дейди Н. Раҳматов, — бунинг учун янада ғайрат билан ишлаймиз. Кеча ўтган кунгидан кўп пахта терган эдик, бугун кечагидан юқорироқ кўрсаткични эгаллаймиз. Совхозимиз бўйича ялпи ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олишга ўзимизнинг улушимизни қўшамиз.

Суратда: ака-ука механизаторлар (чапдан) Нурназар, Жуманазар ва Худойназар Раҳматовлар.

ТАЙЁРЛОВЧИЛАР ТУҲФАСИ

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги корхоналари коллективлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун юбилей олди меҳнат вахтасида туриб маҳсулот реализация қилиш бўйича тўққиз ойлик планни муддатидан илгари — 18 сентябрда бажаришди. Ҳозиргача 311,3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Яна сентябрь ойининг охиригача пландан ташқари 5,5 минг тоннадан зиёд сортли ун, 54,9 минг тонна концентрат озуқа ва бошқа маҳсулот етказиб бериш кўзда тутиляпти. Пландан ташқари 17,4 миллион сўмлик, яъни олинган социалистик мажбуриятдагидан 7,4 миллион сўмлик кўп маҳсулот реализация қилиш мўлжалланаётир. Маҳсулот реализация қилишнинг ўсиши 1976 йилнинг шу давридагига нисбатан 108,9 процентни ташкил этади.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг чинозлик машҳур механизатор-пахтакор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охуновага йўллаган мактубидан илҳомланган «Узплодоовощвинпром» аграр-саноат бирлашмаси коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига қизғин давом эттирилаётган социалистик мусобақани кучайтириб, катта зафар қучди. Маҳсулотни реализация қилиш 9 ойлик плани муддатидан илгари 21 сентябрда бажарилди, ой охиригача яна 11,2 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Бу мажбуриятда кўзда тутилганидан 200 минг сўм кўп демакдир.

Фидокор коллектив юбилей меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти, совхозлар, заводларда маҳсулот тайёрлаш ва аҳолига етказиб бериш авж олдирилаяпти. Йил охиригача 222,4 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Бу ўтган йилдагига нисбатан 106,3 процентни ташкил этади.

Маҳсулотни реализация қилиш тобора кучайтириляпти.

МАМЛАКАТ БЎЙЛАБ САФАР

Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Исландия бош министри Г. Хатлгримссон 23 сентябрда Москвадан Совет Иттифоқи бўйлаб сафарга чиқди. Меҳмон Ереван, Тбилиси ва Киевда бўлади.

Исландия ва СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Исландия ҳукумати бошлиғини СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев, СССР маданият министри П. Н. Демичев ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Исландия бош министри шу куни Ереванга келди.

(ТАСС).

Коммунистик партия, Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг оммавий-техника ижоди тараққиёти тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда. СССР янги Конституциясининг лойиҳаси ана шу ғамхўрлик ифодаларидан биридир. Лойиҳада ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракатини тараққий эттиришга партия ва ҳукуматимиз катта эътибор бераётганлиги акс этиб турибди. 47-моддада коммунистик қурилиш мақсадларига мувофиқ, СССР гражданларига илмий, техникавий ва бадиий ижод эркинлиги гарантияланади. Бу эркинлик илмий тадқиқотларни, ихтирочилик ва рационализаторлик фаолиятини кенг авж олдириш билан, санъатни ривожлантириш билан таъминланади. Давлат бунинг учун зарур моддий шароитларни яратиб беради, кўнгилли жамиятларни ва ижодий союзларни қўллаб-қувватлаб туради.

ОММА ИЖОДИГА КЕНГ ЙЎЛ

ИХТИРОЧИЛИК ВА РАЦИОНАЛИЗАТОРЛИК ҲАРАКАТИ АВЖ ОЛАВЕРСИН

Техник ижод эркинлиги ҳуқуқининг Конституцияда қонун билан мустаҳкамланиши, ихтирочилар, рационализаторлар, корхона раҳбарлари, министрликлар, идоралар, касаба союзлар раҳбарлари зиммасига катта масъулият юклайди.

Кейинги йилларда республикамизда ишлаб чиқаришни қайта жиҳозлаш ва реконструкция қилиш, комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасида катта ишлар амалга оширилди. 210 корхона тўла автоматлаштирилди ва механизациялаштирилди. 5,5 мингдан ортиқ механизациялашган ва автоматлашган поток линиялар, участкалар ва цехлар, 400 дан ортиқ автоматик бошқарув системаси мавжуд.

Бу ишларни амалга оширишда ихтирочилар, рационализаторлар, новаторларларнинг хизмати катта. Фақат ўтган беш йиллик мобайнида республика халқ хўжалигида 210 минг рационализаторлик таклифи ва 110 дан ортиқ ихтиро 696 миллион сўмни иқтисод қилиш имконини берди. Бу саккизинчи беш йилликдагидан 3 марта кўпдир. Ихтирочилар ўз фидокорона меҳнатлари билан ўнинчи беш йиллик халқ хўжалик планларини, қабул қилинган социалистик мажбуриятларини бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

В. И. Ленин номли Урганч тикув фабрикасининг мастери А. Отаева, Тошкентдаги «Малика» трикотаж бирлашмаси слесари Г. Ф. Власов, Янгийўлдаги экспериментал колбаса заводи директори Н. Жумабоев, «Андижаннефть» бирлашмаси катта мастери М. Вотиров, ВЛКСМ 20 йиллиги номли Бухоро тикув фабрикаси экспериментал цехи бошлиғи В. Ф. Шеханина, «Узэлектромонтаж»нинг Қорақалпоғистон АССРдаги 1-кўчма механизациялашган колоннаси прораби О. Сулаймонов ва бошқалар доимо ижодий изланишда.

Халқ хўжалигида ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларидан максимал фойдаланиш, беш йилликнинг рационализаторлик иқтисод фондини яратишга қаратилган ихтирочилар ва рационализаторларнинг социалистик мусобақаси техникавий ижодни янада юксалтиришга катта таъсир кўрсатмоқда.

Социалистик мусобақанинг янги формалари ривожланмоқда. «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ҳақида илиқ сўзлар айтиш мумкин. Бу ерда ишчи, инженер-техник ходимлардан 150 киши рационализаторлик билан шуғулланмоқда. Бирлашмада мусобақанинг янги формаси — «Энг яхши инженер-техник ходим» номини олиш учун кураш авж олмоқда. Бу мусобақа «Рационализаторликка — юксак инженерлик ёрдами» шиори остида ўтмоқда. Бирлашманинг ижодий коллективи ўнинчи беш йилликда рационализаторлик иқтисодий фондини тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 2,5 марта кўпайтиришга қарор қилган. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ихтирочилар ва рационализаторлар 350 та рационализаторлик таклифини, учта ихтирони ишлаб чиқиш ва жорий этиш мажбуриятини олганлар. Бунинг ҳисобига 830 минг сўм иқтисод қилинади. Бошқа коллективларда ҳам бой тажриба тўпланган. Ихтирочилик ва рационализаторликни тараққий эттириш бўйича пухта ўйланган иш системаси катта фойда келтирмоқда, маҳсулот сифатини яхшиламоқда, меҳнат унумдорлигини кўтаришга ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Рационализторларнинг комплекс ижодий бригадалари мусобақаси энг муҳим мусобақа формаларидан биридир. Республикамизда 1800 дан ортиқ ана шундай бригадалар мавжуд. Уларнинг сони йил сайин ошмоқда.

Кейинги йилларда министрликлар ва кимё, енгил, тўқимачилик, пахта тозалаш саноати, қурилиш корхоналари раҳбарлари «Узглавводстрой», шунингдек, Тошкент, Фарғона, Андижон, Самарқанд ва бошқа областларда меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Лекин, шунга қарамасдан, оммавий техника ижоди ҳамон тўла фойдаланилаётгани йўқ. Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Сурхондарё, Наманган областларида, Мелиорация ва сув хўжалиги, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари корхоналарида, мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати, қишлоқ қурилишида ихтирочилар ва рационализаторлар сони ҳамон кам. Уларнинг ижодий куч-ғайрати ишлаб чиқариш самарадорлигини кўтариш, фан-техника тараққиётини тезлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, иш сифатини мунтазам яхшилаш вазифаларини ҳал этишга етарли сафарбар қилинмаётир.

Корхоналар ва касаба союз ташкилотларининг айрим раҳбарлари новаторлик таклифларини ўз вақтида кўриб чиқиш ва улардан фойдаланиш бўйича чора кўрмаётирлар. Чунончи, 1977 йил бошида 13 минг таклиф кўриб чиқилмади. Шу жумладан, машинасозлик ва металлни қайта ишлаш, энергетика, қурилиш, қурилиш материаллари министрликлари корхоналарида ҳам таклифлар кўриб чиқилмади. Баъзи министрликлар, идоралар, шунингдек, касаба союз ташкилотларининг совуққонлиги туфайли кўпгина таклифлар ва тавсиялар, Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти аъзоларининг кўпгина ихтиро ва таклифлари сустлик билан амалга оширилмоқда.

Республикамизда ихтирочилик ва рационализаторлик ишига ҳар йили ажратилаётган кўплаб маблағлар тўла фойдаланилмаётир. Ана шу мақсадларга ажратилаётган маблағларнинг деярли ярми Гўшт-сут, Маҳаллий саноат, Маиший хизмат, Автомобиль транспорти министрликлари, «Главташкентстрой»да фойдаланилмай қолиб кетмоқда. Кашфиётлар, ихтиролар ва рационализаторлик таклифлари тўғрисидаги Низомни бузиш ҳоллари учраб турибди.

Айни пайтда Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг ишида маълум нуқсонлар ҳам мавжуд. Чунончи, ташкилотнинг республика қишлоқ хўжалигида ихтирочилик ва рационализация бўйича ишлари талабга жавоб бермайди. Баъзи областларда йил давомида фақат 20 га яқин рационализаторлик таклифлари берилмоқда. Жиззах, Бухоро, Қашқадарё областларида ана шундай ҳол ҳукм сурмоқда.

Ўнинчи беш йилликда рационализаторлар ва ихтирочилар олдида ҳам муҳим вазифалар турибди. 1976 — 1980 йиллар мобайнида ўнлаб корхоналарни, юзлаб участка, цехларни комплекс механизациялаш, 800 дан ортиқ механизациялашган поток, автоматик линия ва агрегатларни ўзлаштириш кўзда тутилмоқда. Фақат саноатда ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш суръатини тезлаштириш ҳисобига қўл меҳнати ҳажмини 5 процент камайтириш мумкин. Бу 23 мингдан ортиқ кишини қўл меҳнатидан бўшатиш имконини туғдирган бўлур эди.

Республикамиз саноатида меҳнат унумдорлигини 26 процент кўтариш мўлжаллаган. Бу муҳим омил ҳисобига маҳсулотни 80 процентга яқин кўпайтиришга эришилади. Давлат Сифат белгисига эга бўлган маҳсулотнинг умумий ҳажмини саноат ишлаб чиқаришида 20 процентгача етказилади.

Бу беш йиллик мобайнида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 35-39 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг ўртача йиллик ҳажми 21-24 процент кўпаяди.

1980 йилга бориб пахта етиштириш эса 6 миллион тоннага етказилади.

Ҳали фойдаланилмаган резервлар кўп. Ихтирочилар, рационализаторлар ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш билан боғлиқ бўлган барча резервларни қидириб топишлари, ўз ижодий қобилиятларини ҳар бир соҳанинг муҳим масалаларини ҳал этишга, меҳнат унумдорлигини оширишни тақозо этадиган масалаларни ҳал этишга қаратишлари лозим. Асосий эътибор юқори ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган машина-механизмлар, асбоблар ишлаб чиқаришга ва яратишга, мавжуд асбоб-ускуналарни модернизациялашга, оғир қўл меҳнатини қисқартиришга, айниқса, ортиш ва тушириш, ёрдамчи ишларда қўл меҳнатини қисқартиришга қаратилиши лозим. Технологик процессларни такомиллаштириш, хом ашё, ёнилғи, электр энергиясини иқтисод қилиш йўлларини қидириб топиш даркор. Ҳар бир меҳнат коллективида ижодий изланиш, янгиликка интилиш ҳукмрон бўлиши керак.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ихтирочилар ва рационализаторлар олдида муҳим вазифалар турибди.

Техник тафаккурни ривожлантиришда инженер-техник ходимларнинг роли катта. Министрликлар, идоралар, корхоналар, муассасалар, касаба союз ташкилотлари раҳбарлари, инженер-техник ва илмий ходимларнинг илмий техника прогрессини амалга оширишдаги ташаббусларини кенг ёйишга ёрдам кўрсатишлари лозим. Айниқса, ёшларни техник ижодга кенг жалб этиш катта аҳамиятга эга. Бу мақсадда мураббийлик ҳаракатидан фойдаланиш, ёш ишчиларга ўз тажрибасини ўргатиш мажбуриятини олган ихтирочилар ва рационализаторларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш лозим. Бу масалага, бизнингча Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги, Маориф министрлиги, Профессионал-техника таълими давлат комитети ва тегишли республика касаба союзлари комитетлари катта эътибор беришлари даркор.

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган ихтирочилар ва рационализаторларнинг биринчи республика слётида илмий-техника прогрессини тезлаштириш бўйича партия XXV съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар кенг муҳокама қилинди.

Республикамиз ихтирочилари ва рационализаторлари ўнинчи беш йилликда 700 миллионлик иқтисод фондини яратиш вазифасини ҳал этишга сўз бердилар. Бу мажбуриятларни бажариш республикамиз экономикаси ва техника прогрессига маълум ҳисса бўлади.

Ҳеч шубҳа йўқки, республикамиз ихтирочилари ва рационализаторлари ўз олдиларида турган вазифаларни шараф билан бажарадилар. КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Н. МАҲМУДОВА,
Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси.

ҚАҲРАМОННИНГ ЮРТИДА — БРОНЗА БЮСТИ

АЛЕКСЕЕВКА, (Белгород области), (ТАСС). Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко туғилган шу шаҳарда 22 сентябрда қаҳрамоннинг бронза бюстини тантанали равишда очиш маросими бўлди. Бюст СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан қўйилди.

Шу воқеага бағишланган митингни Алексеевка шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Л. В. Енин очди. Митингда КПСС область комитетининг бюро аъзолари ҳозир бўлдилар. Митингда Белгород область партия комитетининг биринчи секретари М. П. Трунов, эфир-мой комбинатининг меҳнат ветерани А. В. Шаповалов, химия машинасозлиги заводининг йиғувчи-слесарлар бригадири А. З. Варяница, Воронеж область Острогож район партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мамонов, Ольминский номли колхоз раиси Н. В. Дорошенко, 4-қишлоқ ўрта ҳунар техника билим юрти комсомол комитетининг секретари Л. Ермоленко нутқ сўзладилар.

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК ГИМНИ

Минг-минглаб москваликлар, Ватанимиз пойтахтининг меҳмонлари шу кунларда СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги «Советская культура» павильонини бориб кўрмоқдалар. Бу павильонда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган «Совет Ўзбекистони» юбилей экспозицияси ташкил қилинган. Виставка томошабинларининг республика областларидан келган вакиллар билан ҳозир бу ерда ўтаётган учрашувлари мамлакатнинг асосий виставкасида Ўзбекистон кунларининг ўзига хос давомидир.

Ҳозир Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Сирдарё области меҳнаткашларининг намояндалари меҳмон бўлмоқдалар. Делегация составида Мирзачўлни ўзлаштирувчилар, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғорлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари бор. (ЎЗТАГ).

«ПРОГНОЗ-6» УЧИРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

Космик фазони тадқиқ этиш программасига мувофиқ 1977 йил 22 сентябрь Москва вақти билан соат 3 дан 51 минут ўтганида Совет Иттифоқида «Прогноз — 6» автомат станцияси учирилди. Бу станция 1972 йилда «Прогноз» автомат обсерваторияси бошлаб берган тадқиқотларни давом эттириш учун мўлжалланган.

Бундан аввалги шу типдаги бешта станция каби «Прогноз — 6» ҳам қуёшнинг корпускуляр ва электромагнит нурланишларини, Қуёш плазмаси оқимларини, ер атрофи космик фазосидаги магнит майдонларини Қуёш активлигининг планеталараро муҳитга ва ер магнитосферасига таъсирини аниқлаш мақсадида тадқиқотлар ўтказади, шунингдек галактиканинг ультрабинафша, рентген нурланишлари ва гамма нурланишларини тадқиқ қилади. Бу тадқиқотларни ўтказиш учун космик фазони тадқиқ этиш соҳасида халқаро ҳамкорлик программасига мувофиқ Совет Иттифоқи, Чехословакия Социалистик Республикаси ва Францияда яратилган илмий аппаратлар станцияга ўрнатилган. Станциянинг вазни 910 килограмм.

«Прогноз — 6» станцияси параметрлари қуйидагича бўлган юксак эллиптик Ер йўлдоши орбитасига чиқарилди:

— Ер юзидан максимал олислиги (апогейида) — 197 минг 900 километр

Ер юзидан минимал олислиги (перигейида) — 498 километр

— Ер теварагидан айланиш даври — 94 соат 48 минут

— Орбитасининг оғиши — 65 градус.

Станция Ер сунъий йўлдоши оралиқ орбитасидан ҳисобланган траекторияга чиқарилди.

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

АҚШ уй-жой қурилиши ва шаҳарларни ривожлантириш министри П. Р. Харрис хоним Ўзбекистон билан танишишни давом эттирмоқда. У уй-жой қурилиши ва қурилишнинг бошқа турлари соҳасида ҳамкорлик қилувчи Совет — Америка қўшма комиссиясининг иккинчи сессиясида Америка делегациясига бошчилик қилмоқда.

23 сентябрь куни П. Р. Харрисни ва унга ҳамроҳлик қилаётган делегация аъзоларини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Д. Мухортов қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбатда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов ва бошқа расмий кишилар иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

СССР ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ИНСОН ҚАДРИ

Партия ва ҳукуматимиз совет гражданларининг ўқиши, меҳнат қилишлари ва дам олишлари тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Конституция лойиҳасининг 43-моддасида: «СССР гражданлари қариган чоғда, касал бўлиб қолганларида, шунингдек меҳнат қобилиятини тўла равишда ёки қисман йўқотганларида ва боқувчисиз қолганларида моддий таъминот олиш ҳуқуқига эгадирлар» деб ёзиб қўйилган. Бу совет кишиларининг дилидаги гаплардир. Коллективимиз ходимлари ҳам СССР Конституцияси лойиҳасини зўр қизиқиш билан ўрганиб, уни тўла-тўкис қувватламоқдалар. Социалтаъминот бўлимимиз меҳнат қобилиятини йўқотган, касал бўлиб қолган, боқувчисини йўқотган оилаларга ҳамда қарияларга ўз вақтида моддий ва маънавий ёрдам бермоқда. Улуғ Ватан уруши инвалидлари, пенсионерларга енгил машина, қурилиш материаллари ажратиляпти. Уй-жой ва яшаш шароитини яхшилаш мақсадида тегишли ёрдам кўрсатиляпти. Инвалидлар дам олиш уйларига, санаторийларга юборилмоқда.

Асосий Қонун лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси давом этаётганлиги туфайли мен ҳам барча гражданлар қатори ўз фикр-мулоҳазаларимни билдирмоқчиман. Лойиҳанинг 40-моддасида: «СССР гражданлари меҳнат қилиш ҳуқуқига, яъни меҳнатнинг миқдори ва сифатига мувофиқ ҳақ тўланадиган ва гарантияланадиган иш олиш ҳуқуқига, шу жумладан ўзларининг лаёқатларига, қобилиятларига, ўрганган касбларига, олган билимларига мувофиқ равишда ва жамият эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда касб, машғулот ва иш танлаш ҳуқуқига эгадирлар» дейилади. Шу жумланинг «тўланадиган...» сўзидан сўнг: **«давлат ва колхоз, кооператив ташкилотларида ишлаган меҳнат стажлари барча жойда бирдек тан олиниб»** деган сўзлар қўшиб қўйилса, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

М. ҲОЖИҚУЛОВ,
Бекобод район социалтаъминот бўлимининг мудири.

БОҒ-РОҒЛАР — БОЙЛИГИМИЗ

Академик Р. Р. Шредер номидаги Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институтининг Самарқанд филиали олимлари, боғбонлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил май Пленумида қилган докладини, СССР янги Конституцияси лойиҳасини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар, якдиллик билан маъқулламоқдалар. Янги Конституция лойиҳасига янги боблар қўшилиши, жумладан, «Социал ривожланиш ва маданият» бобида давлат жамиятнинг социал бир хиллигини кучайтиришга, шахснинг ҳар томонлама камол топиши учун шарт-шароит яратиб беришга, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, фан ва маданиятни ривожлантиришга, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга ёрдам бериши айтилганлиги филиалимиз коллективини беҳад қувонтирмоқда.

Коллективимиз аъзолари Конституция лойиҳасини ўрганарканлар, унинг ҳар бир моддасини чин қалбдан маъқулламоқдалар. Лойиҳа ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини изҳор этмоқдалар. Октябрнинг 60 йиллигини янги зафарлар билан кутиб олишга интилмоқдалар. Коллективимиз юбилей йилида зиммага олинган 11.589 центнер мева ва 8200 центнер узум маҳсулотлари етиштириш социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун астойдил курашмоқда. Шу кунларда боғлардан тонна-тонна ширин-шакар мева, узум шаҳарликларга жўнатилмоқда.

Биз янги Конституция лойиҳасининг 170-моддасини янада ривожлантириш мақсадида ,ушбу модданинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Давлат Гимни сўзидан кейин **«тексти ва музикаси олдиндан тайёрланади, кейин СССР Олий Совети Президиуми томонидан тасдиқланади»** дейилса, мақсадга мувофиқ бўлади деб ўйлаймиз.

Конституция лойиҳасининг 18-моддасида, ер ва ер ости бойликларини, ўсимликлар ва ҳайвонот дунёсини қўриқлаш ва улардан илмий асосда, оқилона фойдаланиш айтилган. Шунга **«Ер ва ер ости конлари, сувлари»** деган жумла яъни «бойликлари» ўрнига **«конлари, сувлари»** деган сўзлар қўшилса маъқул бўларди.

З. ТУРАҚУЛОВ,
Р. Р. Шредер номидаги Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти Самарқанд филиали бошланғич партия ташкилотининг секретари, биология фанлари кандидати.

ХАЛҚ УСТАСИ

«Азиз Қодиржон Ҳайдарович, мен Сизнинг ўзига хос санъатингиздан астойдил завқландим. Бу санъатда ўзбек халқи бадиий ижодиётининг жуда бой анъаналари мужассамланган... Халқ маданиятини равнақ топтириш учун, халқ усталари ўзларининг илҳомбахш ижодлари билан кишиларга қувонч бахш эта олишлари учун шарт-шароитлар яратиб берилганлиги Совет ҳокимиятининг ғалабаларидан биридир».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Суратда: Ўзбекистон ССР халқ рассоми Қ. Ҳайдаров шогирдлари Ю. Умаров ва К. Ҳакимовлар билан.

С. Безносов фотоси.

Ўрта бўй, боқишлари бироз ўйчан отахоннинг нозик таъблиги шундоққина билиниб турибди. Чаққон ҳаракатлари, кўзларида гоҳ-гоҳ яллиғланиб кетадиган ўтга, юзидаги хиёл табассумга боқиб туриб, унинг етмиш саккиз ёшга кираётганига унча ишонгимиз келмади. Ҳа, шу кунларда номи республикамиздагина эмас, балки бутун мамлакатда оғизга тушган табаррук инсон Қодиржон ота Ҳайдаров шу киши бўладилар.

— Палагу-томирларимиз, авлод-аждодларимиз билан дурадгор-у, ўймакор усталармиз, — дейди отахон, — бобом уста Нажмиддин асли шаҳрисабзлик бўлиб, унинг қўллари Бухоро, Самарқанд, Хива каби қадимий шаҳарлардаги кўкўпар биноларга жило берган. Бобомдан таълим олиб, яхши ўймакор сифатида эл орасида танилган отам уста Ҳайдар кўп йиллар Тошкентда ишлаган, кейин тақдир тақозоси билан Қўқонга келиб қолган. Отам менга устозлик қилган. У кишининг ёғочни кулдириб, яшнатиб юборадиган нафис санъатига менда болаликданоқ катта иштиёқ уйғонганди...

1910 йилда Фарғона шаҳрида катта шов-шувга сабаб бўлган кўргазма очилди. Бунда ҳамманинг диққат-эътиборини тортган нарса бўлғуси халқ устаси Қодиржоннинг отаси уста Ҳайдар ясаган ажойиб нақшинкор курси ва столлар эди. Зодагонлар, Россиянинг турли саноат марказларидан келган киборлар, савдогарлар бу буюмларни санъатнинг ноёб намунаси деб баҳоладилар. Кўпчилик эътиборини тортган ана шу курси, стол ва бошқа буюмларда ўн бир ёшга қадам қўйган Қодиржоннинг бармоқ излари ҳам бор эди.

Ота-бола ўймакорлар қўлидан чиққан турли нақшинкор буюмлар аввал Россияда, кейинроқ эса, савдогарлар қўлидан-қўлига ўтиб, Европа мамлакатларида ҳам пайдо бўлди.

Биринчи жаҳон урушининг машъум акс-садоси Қўқонга ҳам етиб келиб, тирикчиликни издан чиқарди. Ҳунарманд косибларни синдирди. Европалик харидорлар ҳам ўз-ўзидан жимиб кетишди. Ота-бола ҳунармандлар энди пойафзал учун қолип тайёрлашга киришиб кетишди.

Қодиржон ота ўша қора кунларни аянч билан эслайди. «Қолипсозлик, кейинчалик ҳатто ўн саккизинчи йилгача давом этган қошиқчилик — тирикчилик тақозоси билан бажарган ишимиз эди. Эсимда, ўн саккизинчи йилнинг аёзли қишида отам билан бозорга 20 — 30 тача ёғоч қошиқларни олиб чиққандик. Бир маҳал ёнимизга иккита қизил командир келиб қолди. Улар қошиқларни қўлга олиб, анчагача завқ билан томоша қилишди. Кейин «бизга шунақа қошиқлардан бир неча минг дона ясаб бероласизларми» деб сўраб қолишди. Бош устига, дедик.

Ҳарбий казармалар биқинига жойлашган мўъжазгина устахонада ота-бола бир йил ёғоч чопиб, қошиқ ясадик. Ҳалиги командирлардан бири баъзан ёнимга келиб, елкамга қоқар ва «яша, рабочий класс!» деб мақтаб қўярди. Биз уларга ўн минг дона ёғоч қошиқ ясаб бериб, мақтов ёрлиқлари билан уйга қайтдик. Маркс, Энгельс, Ленининг суратларини биринчи марта қизил гвардиячилар казармаларида кўргандим. Солдатлар орасида дўстлар ҳам орттирдим. Улар менга Ленин ҳақида, мен учун мутлақо янги номлар бўлган социализм, коммунизм ҳақида сўзлаб беришар, бунинг ижодкори мана шу Ильич бўлади, дейишарди».

Йигирманчи йилларнинг бошларида Қўқондагина эмас, балки бутун Фарғона водийсида ҳам энг яхши наққош сифатида танилган Қодиржон Ҳайдаровнинг ижоди гуллаб-яшнаш палласига кирган давр эди. Устанинг дилида ўша пайтларда битта орзу — солдат казармаларида ўзи кўрган, подшо ва хонларни тахтдан ағдариб ташлаб, эркин ва озод замонни бошлаб берган улуғ инсонга ўзининг камтарона туҳфасини тақдим этиш орзуси туғилган эди. Бу орзу 1923 йилнинг куз ойларида рўёбга чиқди.

... Ўша кун худди кечагидек ёдида. Ҳассасини дўқиллатиб ота қадрдон Парпи бува хонадонига ташриф буюриб қолди. Уста Ҳайдар вафотидан кейин у Қодиржоннинг энг яқин маслаҳатгўйи бўлиб қолганди. Катта рўзғорнинг хуржини йигитнинг гарданига тушган, шу боис кун бўйи устахонада ишлаб кўча-куйдаги гаплардан, дунё воқеаларидан кунда огоҳ бўлавермасди. Буни яхши билган Парпи бува янгиликларни оқизмай-томизмай йигитга сўзлаб берарди. Бу келишида Москвада каттакон кўргазма очилиши ҳақида гап топиб келди. Мана энди ўша орзуси ушаладиган бўлди.

Уста Қодиржон Москвадаги катта кўргазмага жўнаш тараддудини кўраётганмиш, у ерга ноёб нарса тайёрлаётганмиш деган хабар бутун округга тарқалди. Кунларнинг бирида инқилобчи шоир Ҳамза Ҳакимзоданинг ўзи келиб, устанинг иши билан танишди. Доҳийга совға қилишга муносиб иш қилибсиз, деди у Қодиржонга далда бериб, энди унга мана бундай дастхат битасиз. Ҳамза «Халқларнинг буюк доҳийси ўртоқ Ленинга Фарғона меҳнаткашларидан» деб ёзиб берди.

... Орзиқиб кутилган кун ҳам етиб келди. 1923 йилнинг 18 октябрида Владимир Ильич хасталигига қарамай, Горкидан Москвага келиб, рафиқаси Н. К. Крупская ва синглиси М. И. Ульянова ҳамроҳлигида ҳозирги Горький номли паркда очилган Бутунроссия қишлоқ хўжалик ва ҳунармандчилик кўргазмасини кўрди.

Худди шу куни Қодиржон Ҳайдаров ва унинг ҳамюрти Қўзибой Юнусовга хабар қилишиб, Кремлда совғани топширишга ҳозирлик кўришни тайинлашди.

Усталар меҳр қўри тўкиб тайёрлаган совғаларини Кремлга, Ильичнинг квартирасига олиб келишди.

— Биз ўтирган хонага кимнингдир юриб келаётганини эшитиб, ҳаяжондан энтикиб кетдик. Мана, буюк инсон Ильич билан кўришамиз, деган ишонч билан ўрнимиздан турдик. Кўзлари кулиб турган ўрта бўй аёл кириб келди. Юмшоқ муомала билан бизни ўтиришга таклиф этди. Кейин қаёққадир сим қоқди. Совға-саломларимизни кўриб, жилмайиб қўйди. Кейин чеҳрасига аллақандай қайғули ифода қалқди. «Афсус, Владимир Ильич ҳозир касал, сизларни қабул қилолмайдиган кўринади. Совға-саломларингиз учун миннатдорчилик билдиришни, Фарғона водийсининг барча меҳнаткашларига қизғин салом айтишни мендан ўтиниб сўради», деди. Мария Ильинична қўшни хонага кириб кетди-да, бир пиёла чой ичгучалик фурсат ўтмай, қайтиб чиқди. Қўлимизга ушбу сўзлар битилган қоғоз тутқазди.

«Қўзибой Юнусов ва Қодиржон Ҳайдаров ўртоқларга!

Азиз ўртоқлар!

Владимир Ильич совға-саломларингиз учун самимий миннатдорчилик билдириб, ишларингизга муваффақият тилашни менга топширди.

Ильич сиҳат-саломат бўлганида Туркистон ҳунармандларининг яшаш ва ишлаш шароитлари ҳақида сизлар билан бажонидил суҳбатлашган бўларди. Афсуски, бу суҳбатни у соғайиб кетгунига қадар тўхтатиб туришга тўғри келади. Яқин орада соғайиб кетишига ишонаман.

Сиз азиз ўртоқларга самимий салом билан

Мария УЛЬЯНОВА.

20.10—1923 йил».

Мария Ильинична ўзбек усталарининг туҳфасини Горкига, революция доҳийсига олиб борганида, Владимир Ильич ғоят таъсирланиб, наққошлар истеъдодига таҳсин ўқийди. Умуман совға-саломларни ҳеч ёқтирмайдиган Ильич бу гал жилмайиб, майли шу ерда қолақолсин, дейди.

... Қодиржон Ҳайдаров дастлабки беш йилликларда катта завқ-шавқ, кўтаринкилик билан меҳнат қилди, гўзаллик яратди, обидаларга жило берди. 1941 йилда Ватанимиз осмонига қора булутлар ёпирилиб келган пайтда у ҳам наққош коржомасини шинелга алмаштирди. Қирқ биринчи йилнинг охирларида Москвадаги энг муҳим темир йўл узелларининг бирида темир йўл устаси сифатида ўз ҳарбий фаолиятини бошлади. Қодиржон Ҳайдаров мастерлик қилган участка Москва — Ленинград темир йўл узели бўлиб, уларнинг зиммасига ана шу пўлат магистралнинг нормал ишлаши, ҳар қандай шароитда ҳам поездлар қатновини таъминлаб туриш вазифаси юклатилган эди.

Магистрал, — деб ҳикоя қилади ота, — кунига фашист самолётлари томонидан неча марталаб бомбардимон қилинар, ўққа тутиларди. Аммо, қаттиқ қийинчиликларга қарамай, қисқа фурсатларда темир йўлни яна тахт қилардик. Бу ишнинг ҳавосини олиб қолгандик. Баъзан бомбардимон вақтида ремонт бригадасининг аъзолари ҳалок бўларди. Шундай пайтларда яқин атрофдаги қишлоқлар аҳолисини, хотин-қизларни ёрдамга чақирардик. Уларнинг кўпларига иш ўргатиб, бинойидек темир йўл ишчилари бўлишларига ёрдам берганмиз.

Қодиржон ака қирқ бешинчи йили она шаҳри Қўқонга қайтиб келиб, қўлига яна қадрдон наққошлик ускуналарини олди. Ўтган йиллар айниқса қизғин меҳнат, изланишлар даври бўлди. Бу йиллар ичида ота мамлакатимиздаги не-не шаҳарлар кошоналарига жимжимали нақшларини битмади дейсиз, Москвадаги Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасининг Ўзбекистон павильони, Ульяновскдаги кўргазманинг Ўзбекистон заллари, Тошкентдаги В. И. Ленин музейи филиали, республика Давлат цирки, «Юбилей» спорт иншоотидаги жило ва нақшлар... санайверган билан адо бўлиши қийин. Саховатли қалб, катта истеъдод эгаси бўлган Қодиржон ота Ҳайдаров киши ақлини ҳайрон қилиб қўядиган бу санъатини ўз халқига бахш этган ажойиб санъаткордир.

Яқинда халқ устасининг ҳаётида яна бир унутилмас воқеа юз берди. Қодиржон ота Ҳайдаров ўртоқ Леонид Ильич Брежнев СССР Олий Совети Президиумининг Раислигига сайланиши муносабати билан уни юксак лавозим билан қутлаб мактуб юборди. Доҳийга совға этган курси ва столларнинг нусхасини тортиқ этди. Ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССР халқ рассоми Қодиржон ота Ҳайдаровга мактуб йўллаб, ажойиб совғани олиб ғоят таъсирланганлигини маълум қилди. Машҳур халқ устасининг меҳнатига катта баҳо берилган бу мактуб бутун онгли ҳаётини халқ амалий санъатига бағишлаб келаётган устанинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Ҳамза мукофоти лауреати, СССР Рассомлар союзининг аъзоси, Октябрь Революцияси ордени ва бошқа қатор ҳукумат мукофотларининг кавалери Қодир ота Ҳайдаров ўзининг бой ижодий тажрибасини ёшларга кунт билан ўргатмоқда. Абдуқаҳҳор Абдусатторов, Усмонжон ва Юнусжон Умаровлар, Мансур Жалолов, Абдуғани Абдуллаев сингари истеъдодли шогирдларига наққошлик сирларини сидқидилдан ўргатмоқда. Унинг нияти — шогирдларини ҳам нозик ва мураккаб ўймакорлик ишларини маҳорат билан бажарувчи санъаткор қилиб етиштиришдан иборат.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
О. ҲАКИМОВ.

ҲАММАНИНГ ЎРНИ ДАЛАДА

АРНАСОЙ ХИРМОНИ

Арнасойда терим авжида. Бир-бирига туташ пайкалларда минглаб чеварлар дурдона теришяпти. Терим агрегатларининг ҳайқириғи бир зум ҳам тинмайди. Суворийлар «пўлат от»ларига қамчи босиб, теримни кун сайин қизитмоқдалар. Ҳар бир пайкалда 5-6 агрегат ишлаяпти. Пахта чунон очилганки, гўё осмондаги юлдузлар чамани пахтазорга сочилган-у чаноқларга илиниб қолгандай. Агрегатлар оппоқ очилган пахталарни ҳартумига тортиб олға интиляпти. Зум ўтмай бункерлар «оқ олтин»га тўлиб тошяпти. «Пўлат от»лар эгат бошига етиб келиб, елкасидаги юкни тележкаларга ағдаради. Пахта ортган тележкалар пунктга ошиқади. Шундай қилмаса бўлмайди. Пахта маҳтал бўлиб қолмаслиги керак.

Бу йилги ҳосилни яратгунча арнасойликлар ҳазилакам меҳнат қилишмади. Баҳор инжиқликлари, саратон иссиғини мардонавор енгишди. Курашда чўлқуварлар ғолиб чиқдилар. Ю. Фучик номли, Тимошенко номли, Конев номли, Гречко номли совхозларда айниқса мўл ҳосил етиштирилди.

Эндиги вазифа аниқ. Пешана тери ва қалб қўри эвазига етиштирилган мўл ҳосилни тез ва нобуд қилмай йиғиб олишдир. Бунинг учун районда қатор тадбирлар белгиланиб, терим уюшқоқлик билан олиб бориляпти. Бригадалар кетидан бригадалар зафар қуча бошлади. Тимошенко номли совхознинг Мамаражаб Жиянбеков, Саҳоб Ҳайитбоев бошлиқ бригадалари ҳар гектар ердан биринчи теримдаёқ 15 центнердан дурдона йиғиб олиб, йиллик планни уч иш кунида бажардилар. Бригадалар азаматлари ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш ишқида меҳнат қиляптилар.

Жуков номли совхознинг Охос Қўрғонбоев бошлиқ бригадаси ҳам марра учун кураш пойгасида пешқадамлик қилди. Далалар машина теримига пухта тайёрланганлиги туфайли иш кун сайин жадаллашди. Бригада тўрт иш кунида ғалаба рапортига имзо чекди. 83 гектар пахта майдонидан 93 ўрнига 100 тонна «оқ олтин» олинди. Бригада азаматлари 30 центнерлик марра учун кураш бошладилар.

Бригадалар кетидан бўлимлар бирин-кетин рапорт бера бошладилар. Биринчи бўлиб Тимошенко номли совхоздан Ҳасан Маъмиров етакчилик қилаётган бўлим пахтакорлари саккиз иш кунида планни бажариб, хирмонга 572 тонна дурдона тўкдилар. Ҳозир улар социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширяптилар. Заршунослар минг тонналик хирмонга ғалаба байроғи қадаш ишқи билан меҳнат қилишяпти. Механизаторлар эса ўз агрегатларини янада унумли ишлатишяпти. Р. Акбаров ва А. Улуғмуродовларнинг ҳар бири ўз агрегатлари бункеридан 100 тоннадан ошириб пахта тўкишди. Улар 200 тоннадан пахта теришга аҳд қилган мардлардан. Марди-майдонлар маррани тезроқ эгаллаш учун «пўлат от»ларига қамчи босяптилар. Кунига 10-12 тоннадан дур теришга муваффақ бўлишяпти.

Ўрол Худойбердиев бошқарувчи бўлган 8-бўлим пахтакорлари ҳам рапортга имзо чекдилар. Хирмонга 500 тоннадан зиёд дурдона тўкилди. Бўлим заршунослари 800 тонналик мажбурият йўлида кураш бошладилар.

Жуков номли совхознинг «Ҳурмат Белгиси» орденли Жахсибой Қобилбеков бошлиқ 1-бўлим пахтапарварлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятлари — 1330 тонналик хирмонни тиклаш ишқида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Конев номли совхоз коллективи сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида давлатга йиллик планнинг 80 процентн миқдорида пахта топшириб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган эди. Хўжалик пахтакорлари қўриқ Жиззах областида биринчилар қатори йиллик планни ошириб бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Ўн бир иш кунида Ватан омборига 3500 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилнинг ҳаммаси машиналар билан териб олиняпти ва юқори сортларга ўтказиляпти.

Ирмоқлар бирлашиб дарё бўлар, дегандек бригадалар, бўлимлар ва совхозлар пахтаси йиғилиб Арнасой хирмони кўкка бўй чўзяпти. Арнасойлик чўлқуварлар пландаги 33 минг тонна ўрнига 50 минг тонна пахта етиштириш мажбуриятини олишган. Ҳосилнинг 90 проценти агрегатлар билан териб олинади.

Терим қизиган ҳозирги паллада 580 «зангори кема» пахтазорга штурм бошлади. Машиналарнинг унумли ишлаши учун ҳамма шароитлар яратилган. Агрегатлар группа усулида ишлайдиган 59 бўлимнинг ҳар бирига биттадан кўчма устахоналар биркитилди. Ҳар бир агрегат ҳисобда. Улар даланинг ўзида бот-бот кўрикдан ўтказилиб, тез ёрдам бериляпти. Шунинг учун ҳам бирон терим машинаси бекор туриб қолганини кўрмадик.

Бункер — тележка — пункт. Бу график бузилмаслиги учун 800 та тележка юксак унумда ишлатилаётир. Механик-ҳайдовчиларнинг юздан ортиғи 200 тоннадан пахта теришга аҳд қилишган. Пахта ташувчиларнинг ярмидан кўпроғи эса 500 тоннадан пахтани пунктга етказиб бериш юзасидан ўз зиммаларига мажбуриятлар олишган.

Ҳисоблар... ҳисоблар... Ана шундай куч ва техника воситалари билан қилинаётган фидокорона меҳнат туфайли Арнасой хирмони кундан-кунга юксалмоқда.

Хирмонга барака, чўл қўйнида зар ундираётган арнасойлик заршунослар.

Н. МИРЗАЕВ,
Ю. ЗИЁДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Тимошенко номли совхознинг 8-бўлими пахтакорлари ҳам биринчилар қаторида маррага етиб келдилар. Суратларда: 1. Бўлим бошлиғи Урол Худойбердиев (чапда) ва бригада бошлиғи Соҳиб Ҳайитбоев ўртоқлар терилган пахтанинг сифатини кўздан кечиришяпти. 2. Бўлим пахтазорларида машина терими.

Ж. Тўраев фотолари.

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

Комсомол районидаги «Коммунизм» колхози машинада пахта териш планини Сирдарё областида биринчи бўлиб бажарди. Ленин мукофотининг лауреати Жовот Кўчиев бошчилигидаги хўжалик механизаторлари икки ҳафта давомида машиналар бункеридан 3 минг тонна «оқ олтин» тўкдилар.

Колхоздаги барча техника, шу жумладан 30 дан ортиқ «зангори кема» битта терим-транспорти отрядига айлантирилган. Машиналарни Мусаддин Кўчиев, Эшмамат Нурмуҳамедов, Анвар Иброҳимов, Зиёд Қурбонбоев каби тажрибали механизаторлар бошқаришди. Уларнинг ҳар бири 110-140 тонна «оқ олтин» терди. Ипатовоxликлар методи пахта ташиш ва давлатга топширишни тўғри ташкил этиш имконини берди. Хўжаликдаги трактор тележкалари бултурғидан кўпаймади, аммо улардан унумли фойдаланилмоқда.

Машҳур пахтакор Турсуной Охунованинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев маъқуллаган ватанпарварлик ташаббусига жавобан хўжалик меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига гектар бошига 40 центнер пахта олишга, ҳосилнинг 95 процентини машинада теришга қарор қилдилар.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

ҚУРУВЧИЛАР ҲИММАТИ

«Каршистрой» территориал бошқармасига қарашли «III интернационал» совхозининг маркази — Қамаши қишлоғи кун сайин чирой очиб бормоқда. Айниқса, кейинги икки йил давомида бу ерда катта ҳажмдаги қурилиш ишлари амалга оширилди. Қишлоқ бош план асосида қурилаётганлиги натижасида хутор системаси барҳам топаётир.

Қурилиш ишлари қишлоқ марказидаги Қўҳнасардоба ёнидан бошланди. Йил охиригача бу ерда яхлит темир-бетон плиталардан элликка яқин уй-жой монтаж қилинади. Ҳозир бу ерда «Каршистрой»нинг ўнлаб механизациялашган кўчма колонналари қурувчилари иш олиб бормоқдалар. Кўп ўтмай қишлоқнинг қиёфаси тамоман ўзгариб кетади. Чунки олиб борилаётган катта ҳажмдаги қурилишлар бундан далолат бериб турибди.

Ж. ЮСУПОВ,
Қашқадарё области.

ВАҚТДАН ЎЗАЁТГАНЛАР

«2-Узсельспецстрой» трестининг 77-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи меҳнат жадвалида 1978 йил пайдо бўлди. Олти ойда йиллик марра эгалланди. Пландаги бир миллион 549 минг сўмлик ўрнига бир миллион 569 сўмлик монтаж ишлари бажарилди.

Йиллик планнинг бажарилишида Геннадий Клиенкин бошлиқ сантехниклар бригадаси аъзоларининг ҳиссаси салмоқлидир. Улар 17 та объектда бажарган ишларини «аъло» баҳога топширдилар. Газ пайвандчи Холи Мусаев, Кирилл Пак, Амир Садриддинов, Евгений Ким каби илғорлар эса вақтдан ўзиб ишлаб, эллақачонок меҳнат жадвалида 1979 йилни очишган.

— Улуғ Октябрнинг қутлуғ 60 йиллик юбилейини катта зафарлар билан кутиб оламиз, — дейди илғор бригада бошлиғи Г. Клиенкин. — Йил охиригача камида тўрт юз минг сўмлик ишни бажаришга бел боғлаб, самарали меҳнат қиляпмиз.

Т. СУЛАЙМОНОВ,
Наманган области.

ҚИСМ ГУЛДАСТАСИ

Биз бир гуруҳ ўзбекистонлик йигитлар она-Ватан олдидаги ҳарбий хизматимизни садоқат билан бажариб келаётирмиз. Группамизни асосан андижонлик ёшлар ташкил этишади.

Хизматнинг дастлабки кунлариданоқ «Гулдаста» номли ансамбль тузиш орзуси туғилган эди. Бизнинг таклифимизни қўмондонлик маъқуллаб, ансамблимизни миллий чолғу асбоблари билан таъминлади.

Бугунги кунда ансамблимиз шуҳрати кенг ёйилди. Тантаналар «Гулдаста» иштирокисиз ўтмайди. Унинг репертуари турли миллат қўшиқлари билан бойиб бормоқда. Хушовоз хонандалардан кичик сержант Р. Мадаминов, Т. Матқулов, ефрейтор Э. Йўлдошевлар томошабинлар олқишига сазовор бўляпти. Ҳозир ансамбль Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига янги программа тайёрламоқда.

Т. САТТИЕВ,
Н-қисм. Москва области.

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

Фан ва техника соҳасидаги Абу Райҳон Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари комитети 1977 йилги мукофотларни олиш конкурсида қатнашиш учун қуйидаги ишлар қўйилганлигини маълум қилади.

1. Б. Отақулов (раҳбар), **Э. А. Абдуллаев, А. Я. Афузов, Э. И. Билолов.**

«Ярим ўтказгич пленка тензорезисторларни ишлаб чиқиш ва уларни халқ хўжалигига жорий этиш.

Улуғбек номли Фарғона давлат педагогика институти тақдим этган.

2. А. Абдураззоқов, К. Я. Громов, Т. М. Мўминов.

«Асосий ва қўзғатилган ҳолатлардаги нодир ер элементлари ядролари структураларини тадқиқ этиш».

В. И. Ленин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат университети тақдим қилган.

3. Ш. Воҳидов, М. Юнусов, Э. М. Гасанов, Б. Каипов, Б. Л. Оксенгендлер, Г. А. Тавшунский.

«Бир қанча диэлектрик ва ярим ўтказгич материалларнинг радиацион хоссаларига оид ишлар туркуми».

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти тақдим қилган.

4. Х. Р. Алимов (раҳбар), **К. Х. Жалмурзаев, Н. П. Ермаков, З. Ш. Насриддинхўжаев, А. П. Повеличенко, И. Т. Соколов.**

«Корхона илмий-техникавий ва социал-иқтисодий тараққиётини комплекс бошқариш системасини ишлаб чиқиш ва жорий этиш».

«Ташкенткабель» заводи билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Кибернетика институти тақдим қилган.

5. Н. Рашидов (раҳбар), **А. Хожиев, М. Ёқубов, А. Исмоилов, Т. Г. Зинин, П. М. Мирзаахмедов.**

«Пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган янгича тирков ва тормоз қурилмалари бўлган кўп бўғинли трактор поезди».

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти тақдим қилган.

6. У. Р. Маллин (раҳбар), **В. Н. Журавлев, Б. Ю. Юсупов, И. И. Биткулов, В. А. Епифанов, Ю. А. Трофимов.**

«Сифатни бошқариш метрологик таъминотининг янги серунум форма ва методларини ишлаб чиқиш ҳамда жорий этиш».

Ленин орденли Октябрь Революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси тақдим қилган.

7. О. В. Новицкий, Р. М. Алимов, Э. Г. Симашев, А. Д. Шукруллаев, В. А. Ульман Г. К. Бугров.

«Узлуксиз комплекс механизациялашган ва автоматлашган технология жараёнларини жорий этиш асосида қишлоқ хўжалик машиналари агрегатларини ихтисослашган ҳолда серунум ишлаб чиқариш».

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмаси билан Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги агрегат заводи тақдим қилган.

8. А. Х. Ҳамидов (раҳбар), **А. В. Биков, Т. А. Валиев, А. В. Дробов, П. Сулаймонов, Ф. Ш. Хаирова.**

«Ўзбекистон энергосистемасини бошқариш автоматлашган тармоқ системасини ишлаб чиқиш ва жорий этиш».

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Кибернетика институти тақдим қилган.

9. Н. Р. Юсупбеков (раҳбар), **В. Н. Дежин, Ф. С. Мухарамов, Ш. М. Ғуломов, Ф. Р. Убайдуллаев, Х. Х. Еникеев.**

«Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси автоматлашган бошқариш системасини ишлаб чиқиш ва жорий этиш».

Беруний номли Тошкент политехника институти, автоматика тажриба-конструкторлик бюроси, «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси тақдим этган.

10. П. А. Юсупов (раҳбар), **И. Х. Мусин Е. Л. Могилевский, В. Н. Убогович, В. Н. Ильин, И. П. Токарев.**

«Ташсельмаш» заводида пахта териш машиналари рамаларини комплекс-механизациялашган серунум ишлаб чиқаришни вужудга келтириш ва жорий этиш».

К. Е. Ворошилов номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи билан Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг давлат машинасозлик лойиҳа-конструкторлик технология бюроси тақдим қилган.

11. М. И. Хўжаев (раҳбар), **Ш. Т. Отабоев, М. П. Махлин, Л. Д. Франдетти, С. И. Қамбарова, В. А. Криженков.**

«Шаҳар оқава сув чўкиндиларини катта саноат кўламида янгича ишловдан ўтказиш усулларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш».

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги тақдим қилган.

12. О. С. Содиқов (раҳбар), **Х. А. Аслонов, С. Х. Носиров, А. И. Эшбоев, В. П. Захаров, К. А. Собиров.**

«Болдириқ алкалоидларини алоҳида-алоҳида ажратиб олиш технологияси ҳамда анабазин гидрохлоридини кенг кўламда медицина практикасига жорий этиш».

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биоорганик химия институти тақдим қилган.

13. С. С. Азизова, Р. Ш. Яматова, М. Б. Горовиц, М. И. Шамситдинов, Г. Л. Генкина, К. Х. Хўжаев.

«Медицинада фойдаланиладиган янги юрак дориларини яратиш ва ишлаб чиқиш».

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўсимлик моддалари химияси институти тақдим қилган.

14. М. А. Аҳмаджонов (раҳбар), **Р. Н. Абдуллаев, О. М. Борисов, Э. Р. Бозорбоев, И. М. Мирхўжаев, В. А. Хохлов.**

«Ўрта ва жанубий Тянь-Шаннинг докем-брийи» (монография).

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё институти билан Беруний номли Тошкент политехника институти тақдим қилган.

15. А. Расулов.

«Қарши чўлининг тупроғи, уни ўзлаштириш йўллари», «Пахта зонасидаги тупроқ унумдорлигини ошириш» (монографиялар).

Тошкент қишлоқ хўжалик институти тақдим қилган.

16. М. Қодирова.

«Ўзбекистон сўналари» (монография).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Зоология ва паразитология институти тақдим қилган.

17. А. К. Сиддиқов (раҳбар), **И. Д. Бурлуцкий, М. Бобоева, Т. Е. Максимова.**

«Қўзилар ва чўчқа боласи коллибактериозига қарши ишлатилувчи Узниви концентрациялаштирилган алюминий гидроксиди (ГОА) вакцинаси».

В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси Ўрта Осиё бўлимининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон ветеринария илмий-тадқиқот институти тақдим қилган.

18. И. Х. Эргашев (раҳбар), **А. О. Орипов, Ш. Холматов.**

«Қоракўлчилик хўжаликларини қўй геогельминтозидан соғломлаштириш тадбирлари системаси».

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг В. В. Куйбишев номли Самарқанд қишлоқ хўжалик институти тақдим қилган.

19. Марҳум **С. Г. Юдин** (раҳбар), **Х. З. Иброҳимов, Д. А. Товмасян.**

«Қишлоқ хўжалик ҳайвонларининг триходесмотоксикози».

В. В. Куйбишев номли Самарқанд қишлоқ хўжалик институти тақдим қилган.

20. А. Ҳожиев (раҳбар), **Ф. А. Абдуллаев, Ғ. А. Абдураҳмонов, М. Асқарова, А. Ғ. Ғуломов, Ш. Раҳматуллаев.**

«Ўзбек тили грамматикаси» (икки томда).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти тақдим қилган.

21. Т. Ж. Жўраев.

«Улуғ Ватан уруши даврида (1941—1945 йиллар) Ўзбекистон Коммунистик партиясининг фаолияти» проблемасига доир ишлар туркуми».

Ф. Энгельс номли Тошкент давлат чет тиллар педагогика институти тақдим қилган.

22. Ғ. К. Каримов.

Ўзбек адабиёти тарихи (дарслик).

В. И. Ленин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат университети тақдим қилган.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВАШИНГТОНДАГИ МУЗОКАРАЛАР

ВАШИНГТОН, 23 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико билан АҚШ давлат секретари С. Вэнс ўртасида музокаралар бошланди. Асосий эътибор стратегик қурол-яроғларни чеклаш проблемасига қаратилди. Яқин Шарқдаги можарони бартараф этишга тааллуқли масалалар ҳам муҳокама этилди.

АҚШ давлат секретари А. А. Громико шарафига нонушта зиёфат берди, зиёфат чоғида Совет — Америка муносабатларининг турли масалалари хусусида амалий тарзда фикрлашиб олинди.

Зиёфатда: Америка томонидан — АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинский, давлат секретарининг ўринбосарлари У. Кристофер, Ф. Хабиб, Ж. Вест, давлат секретарининг махсус маслаҳатчиси М. Шульман; Совет томонидан — СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Г. М. Корниенко, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин ҳозир бўлдилар.

ДУБЛИН:

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШЧИГА ЮКСАК МУКОФОТ

Ирландиянинг таниқли давлат, жамоат ва сиёсий арбоби, тинчлик учун толмас курашчи Шон Макбрайдга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг топширилиши Ирландиянинг сиёсий ҳаётида катта воқеа бўлиб қолди.

Ирландиядаги расмий доиралар, сиёсий партиялар, жамоат ташкилотларининг вакиллари, чет эллик меҳмонлар мукофотни топширишга бағишланган тантанали маросимга тўпланишди.

Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг раиси, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги Н. Н. Блохин лауреатга мурожаат қилиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: юксак муносиб мукофотнинг берилиши — Шон Макбрайднинг бутун дунёда тинчлик учун, халқаро кескинлик юмшатилишини мустаҳкамлаш учун, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт ғояларининг тантанаси учун курашга қўшган ва қўшиб келаётган катта ҳиссасини эъзозлашдир.

Халқаро Ленин мукофоти лауреати бўлиш, деб таъкидлади ўзининг жавоб сўзида Ш. Макбрайд, мен учун жуда катта шарафдир. Бу мукофотни мен рўёбга чиқариш учун доим интилиб келаётган мақсадим маъқуллангaнлигидан далолат беради, деб ҳисоблайман.

Ш. Макбрайд жаҳонда қуролланиш пойгаси тўхтатилмаётганлигидан, ялпи қирғин қуролининг янги турлари тайёрланаётганлигидан астойдил ташвишланаётганлигини билдирди. Нейтрон бомбаси шундай қурол турларидан биридир. Ана шундай ишларнинг ҳаммаси, деди у, «совуқ уруш» руҳида ҳаракат қилаётган милитаристик доираларнинг талаби билан олиб борилмоқда.

Ш. Макбрайд ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: мен СССРнинг халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини мустаҳкамлашга қаратилган тинчлик борасидаги ташаббусларини маъқуллайман. Совет Иттифоқи, деди у, ҳозирги вақтда конституцион тараққиётнинг янги босқичига қадам қўймоқда. Мен яқинда визит билан мамлакатингизда бўлган чоғимда СССР янги Конституциясининг лойиҳаси актив муҳокама қилинаётганлигини ўз кўзим билан кўрдим.

Ш. Макбрайд совет кишиларини яқинлашиб қолган байрам — Октябрнинг 60 йиллиги билан табриклаб, Улуғ Октябрь социалистик революцияси асримизнинг энг буюк воқеаси эканлигини уқтириб ўтди.

В. ТРОИЦКИЙ.
(ТАСС мухбири).

ДАМАШҚ:

ФАЛАСТИН ОЗОДЛИК ТАШКИЛОТИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

Фаластин Озодлик ташкилоти марказий кенгаши шу ташкилот делегациясининг яқинда Совет Иттифоқига қилган визити натижаларидан мамнун бўлганлигини билдирди.

Шу визит вақтида Совет Иттифоқининг Фаластин араб халқи миллий ҳуқуқларига нисбатан ва аввало, унинг ўз мустақил давлатини вужудга келтириш ва ўз юртига қайтиб келиш ҳуқуқига нисбатан тутган позицияси ўзгармай қолаётганлиги яна бир марта таъкидлаб ўтилди. Марказий кенгаш Совет Иттифоқининг барча соҳаларда Фаластин араб халқига доим ёрдам бериб келаётганлигидан миннатдор эканлигини ҳам изҳор қилди.

Фаластин миллий кенгашининг раиси Холид ал-Фахум марказий кенгашнинг мажлиси ёпилганидан кейин бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида берган баёнотида шу ҳақда гапирилади. Баёнотда АҚШ давлат департаментининг Яқин Шарқ ҳақидаги баёноти шу мажлисда муҳокама қилинганлиги таъкидланади. Шу билан бирга давлат департаментининг баёнотида Фаластин араб халқининг миллий ҳуқуқлари, шу жумладан унинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўзининг бирдан-бир қонуний намояндаси Фаластин Озодлик ҳаракати раҳбарлигида ўзининг мустақил давлатини тузиш ҳуқуқи назар-писанд қилинмаганлиги уқтириб ўтилади.

Фаластин Озодлик ташкилотининг олий органи Ливаннинг жанубида хатарли вазият вужудга келганлигини кўрсатди. Исроилнинг ўнг-христиан кучларга ёрдам бериш баҳонаси билан очиқдан-очиқ қуролли аралашуви кенгайиб бораётганлиги натижасида ана шундай вазият вужудга келди. Марказий кенгаш бундай ҳаракатлар Ливанда тинчликни тиклаш жараёнини барбод этишни кўзда тутади, деб ҳисоблайди.

Исроилнинг Ливан жанубидаги ҳозирги агрессияси бутун араб миллатини хавф остида қолдиради, дейилади баёнотда ва Исроил агрессиясини даф қилмоқ учун Фаластин қаршилик ҳаракатига араб мамлакатларининг ёрдам бериши зарур эканлиги таъкидлаб ўтилади.

(ТАСС).

ПЕКИН:

ГИЖ-ГИЖЛОВЧИЛАР ТИЛ ТОПИШЯПТИ

Ғарбий Германиядаги оппозициячи христиан демократик иттифоқ билан христиан социал иттифоқ блокининг ҳарбий масалалар билан шуғулланувчи эксперти, Бундестагнинг мудофаа масалалари билан шуғулланувчи комиссияси раиси М. Вернер расмий визит билан Хитойга келди.

Бу сафарда бундесвер ва НАТОнинг собиқ юқори мартабали генералларидан бир группаси унга ҳамкорлик қилмоқда. Булар орасида гитлерчи қўшинларнинг Польша ва Францияга бостириб киришида қатнашган, бу мамлакатлар граждан аҳолисини кўплаб отишнинг ташкилотчиси, Бундесвернинг истеъфодаги генерали И. — А. Фон Кильманзег, шунингдек собиқ генерал Г. Третнер бор. Г. Третнер 1937 йилда Испаниянинг Герник шаҳрини вайрон қилганлик учун бевосита жавобгардир. У Чехословакия, Норвегия, Дания Франция, Италияда ва Совет Иттифоқида кўп жиноятлар қилган.

Бу визитга барвақт тайёргарлик кўрилди. Визит олдидан Ғарбий Германиянинг истеъфодаги генерали И. Штейнгоф ХХРга бориб келди. У гитлерчилар армиясида нацистларнинг юқори ҳарбий орденларини олган ва милитаризм ҳамда реваншизм сиёсатининг энг актив тарафдорларидан бири бўлиб ном чиқарган.

Пекинда Вернерни ва собиқ нацист генералларни илиқ кутиб олдилар. Қабул вақтида Вернер ва Хитой вакилининг сўзлаган нутқлари кескинликнинг юмшатилишига қарши чиқаётган Пекин билан ГФР реакцион кучларининг фикрлари кўп жиҳатдан бир хил эканлигини кўрсатди. Улар аввало ашаддий антисоветизм йўлини ва халқаро вазиятни кескинлаштириш борасида ҳар икки томон учун муштарак бўлган йўлни ўтказиб келмоқдалар. Ҳар икки томон «гегемонизмга қарши кураш», ўзлари тўқиб чиқарган «совет хавфи» ҳақида гап сотди.

Шу тариқа, кескинликни авж олдирувчилар, тинчлик ва социализм душманлари Пекинда тил топишди.

(ТАСС).

ВЕНГРИЯ ДИЁРИДА ЎЗБЕК ФИЛЬМЛАРИ

Сентябрнинг ўша кечаси Будапештдаги совет маданияти уйининг катта зали одамлар билан лиқ тўлганди — бу ерда Венгрия—Совет дўстлиги жамиятининг активлари, Венгрия пойтахти жамоатчилигининг вакиллари ўзбек кинематографиячилари билан учрашгани йиғилгандилар. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган ўзбек киноси кунлари Венгрия Халқ Республикасида шундай бошланди.

Республикамизнинг экран усталари кейинги вақтларда яратилган бир неча асарларини венгер дўстларга келтирдилар. Булар орасида Тамара Камолованинг «Аччиқ мева», Элёр Эшмуҳамедовнинг «Умид қуши», Анатолий Қобуловнинг «Қўшиғимсан» бадиий фильмлари, шунингдек «Паранжи», «Бугунги Ўзбекистон», «Ўзбекистоннинг санъати» деган ҳужжатли ленталар бор.

Совет маданияти уйида очилган кино рассоми Бахтиёр Назаров асарлари виставкаси зўр қизиқишга сазовор бўлди.

Венгрия кинематографчилари союзидаги учрашув ғоятда мароқли бўлди. Учрашувда Венгрия киносанъатининг таниқли арбоблари: кинематографчилар союзининг секретарларидан бири режиссёр Ласло Лагоши, киноҳужжатчи режиссёр Илона Колонич, Ўзбекистонда бир неча ҳужжатли фильмларни суратга олган Иосиф Киш, ёзувчи Мара Гере иштирок этдилар. Муҳокамада уларнинг ҳаммаси ўзбек киноси усталарининг фильмлари, роль ижрочиларининг актёрлик маҳорати, тасвирий воситалар маданияти юксак профессионал даражада эканлигини айтдилар.

«Мафильм» бадиий фильмлар киностудиясида ва хроникал, илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясида ҳам ижодий мунозаралар бўлиб ўтди. Ўзбек кинематографчилари делегациясининг аъзолари Венгрия телевидениси орқали сўзга чиқдилар.

— Қаерда бўлмайлик — дўстлик уйидами, кинематографчилар союзидами, Будапешт парламентидаги қабул маросимидами, қаерда бўлмайлик, венгер халқининг дўстлигини, республикамизга бўлган ғоят катта қизиқишини сезиб турдик, — деди делегация бошлиғи Анатолий Қобулов. — Ижодий жиҳатдан олганда бундай учрашувлар ғоятда фойдали — венгер томошабинлари биз яратган фильмларни кўрдилар, биз бўлсак венгер киноусталарининг ленталари, режалари билан танишдик. Лекин, венгер ҳамкасбларимиз билан бевосита мулоқатда бўлиш, мунозаралар ўтказиш, режалар билан танишиш, Венгрия билан Ўзбекистон халқлари ўртасида ижодий алоқалар, дўстликни мустаҳкамлаш энг қимматли ишлардан бўлди. Бу дўстликнинг қадимий илдизлари бор. Венгер интернационалистлар республикамиз территориясида Советлар ҳокимияти учун фидокорона курашганлар.

(ЎзТАГ).

УРГАНЧ. «Правда» газетасининг 50 йиллиги номли шаҳар маданият ва истироҳат боғида анъанавий кузги виставка очилди. Бу ерда Хоразм областининг юздан ортиқ колхоз ва совхозларидан келтирилган 180 хилдан кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари кўрсатилмоқда. Суратда: боғбон Оллоберган Қаландаров Хонқа районидаги «Ленинград» колхозидан келтирилган маҳсулотларни намойиш этмоқда.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИ РУС ТИЛИНИ ЎРГАНМОҚДА

РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ МУАЛЛИМЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО УЮШМАСИ ТАШКИЛ ТОПГАНЛИГИНИНГ ЎН ЙИЛЛИГИГА

Бизнинг давримизда рус тили мамлакатимиз халқларининг дўстлик, миллатлараро алоқа тили бўлибгина қолмай, айни вақтда халқаро ҳамкорлик, илмий-техника тараққиётининг турли соҳаларида тажриба алмашиш, бутун дунё прогрессив кучларининг дўстона алоқаларини мустаҳкамлашнинг муҳим воситаси бўлиб қолди.

Рус тили жаҳондаги кўплаб мамлакатларнинг мактабларида, олий ўқув юртларида, турли курслар, семинарлар ва тўгаракларда ўрганилмоқда. Бу тилни билиш турли мамлакатларнинг халқларига совет воқелиги, социалистик экономика, фан, техника ва маданиятнинг гуркираб ривожланаётгани ҳақида холис ва чуқур маълумот олишга ёрдам беради.

БМТ ҳузуридаги ЮНЕСКОнинг маълумотига қараганда, ҳозирги пайтда ер юзи аҳолисининг ярим миллиарддан ортиғи у ёки бу даражада рус тилини билади. Буларнинг сафига рус тилини ўз она тили деб ҳисобловчи 150 миллион нафар совет кишиларини ҳам қўшмоқ керак.

Эндиликда рус тили БМТнинг бешта расмий тилидан бири сифатида эътироф этилган. Бу тил кўплаб халқаро конгресс, симпозиум ва конференцияларнинг иш юритиш тили ҳам бўлиб қолди.

Кейинги ўн йил ичида жаҳон миқёсида рус тилини ўрганишга қизиқиш ниҳоятда ортиб кетди. Бу йил фақат социалистик мамлакатлар мактаблари ва олий ўқув юртларида эмас, Осиё, Африка, Европа ва Америкадаги кўпгина капиталистик ва ривожланаётган мамлакатларда ҳам ўқитилмоқда. Рус тилининг бутун дунёда кенг тарқалиши муносабати билан турли мамлакатлардаги рус тили ва адабиёти ўқитувчилари ҳамда шу соҳа мутахассисларининг уюшмасини тузиш зарурати туғилди. Европа, Осиё ва Америкадаги бир қатор мамлакатларнинг ташаббуси билан Парижда 1967 йилнинг 7-8 сентябрида бўлиб ўтган таъсис конференциясида рус тили ва адабиёти ўқитувчиларининг Халқаро уюшмаси (МАПРЯЛ) тузилганлиги эълон қилинди. 25 мамлакатдан қатнашган 44 делегат уюшманинг устави, программасини қабул қилди, жаҳондаги барча мамлакатларнинг рус тили ва адабиёти муаллимларига мурожаат қилиб, мазкур уюшмага қўшилиш ҳамда унинг фаолиятини қўллаб-қувватлашга чақирди.

МАПРЯЛ рус тили ва адабиёти ҳамда шу соҳа мутахассисларининг халқаро уюшмаси ҳисобланиб, айни вақтда халқаро кўламда уларнинг илмий ва касб манфаатларини ҳимоя қилади. Уюшманинг Москвада ҳужжатлар ва ахборотлар бўйича доимий маркази мавжуд.

МАПРЯЛ ўзининг ўн йиллик фаолияти даврида рус тили ва адабиёти муаллимларининг уч марта халқаро конгрессини чақирди. Агар биринчи конгрессда 35 мамлакатдан беш юздан зиёд делегат қатнашган бўлса, Варшавада бўлиб ўтган конгрессда 46 мамлакатдан 1920 вакил иштирок этди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев рус тили ва адабиёти муаллимлари III халқаро конгрессининг иштирокчиларига йўллаган табрик мактубида бу ташкилот инсониятнинг ер юзида мустаҳкам тинчлик, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатлик ўрнатишдек порлоқ идеалларини амалга оширишга ёрдам беради деб ишонч билдирди.

Ҳорижий Шарқ мамлакатларида рус тилининг тарқалиши ва унинг ўқитилиши ишига бизнинг республикамиз ҳам муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети МАПРЯЛнинг коллектив аъзосидир. Ўзбекистонлик олимлар, методистлар, мактаб ва олий ўқув юртларининг ўқитувчилари ҳар учала халқаро конгресс ишида фаол иштирок этдилар.

Ўтган йиллар мобайнида МАПРЯЛ оммавий ва таъсирчан жамоат ташкилотига айланди, унинг халқаро мавқеи ортди. Буни унинг сафи мунтазам кенгайиб бораётганида ҳам кўриш мумкин.

Йилдан йилга бу ташкилот ўз фаолияти билан жаҳонда доҳий В. И. Ленин ва Улуғ Октябрь тилини ўқитиш ва ўрганишга катта ҳисса қўшмоқда.

Шубҳа йўқки, рус тили мутахассисларининг бу уюшмаси ўзининг бундан кейинги амалий фаолиятида ҳам халқаро илмий ва маданий ҳамкорлик, халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга ҳисса қўшаверади.

О. АЗИЗОВ, профессор.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Ахборот

ИТТИФОҚДА ЭНГ ЙИРИК

Муборак шаҳри яқинида Иттифоқимиздаги энг йирик газни қайта ишлаш заводининг иккинчи навбатини қуриш жадал олиб борилялти. Уни «Бухарагазпромстрой» трестининг 6-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи қуряпти. Ҳозир бу ерда тупроқ ишлари амалга оширилялти, трубопроводлар монтаж қилинмоқда.

Заводнинг иккинчи навбати қурилишини ниҳоясига етказиш учун 25 миллион сўмлик қурилиш ишлари бажарилади. Заводнинг иккинчи навбати қуриб битказилгандан сўнг йилига 5 миллиард куб метр газ ва 168 минг тонна олтингугурт олинадиган ва истеъмолчиларга юбориладиган бўлади.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида меҳнатда катта муваффақиятларга қўлга киритган бир группа пахтакорлар, чорвадорлар, фан ва маданият ходимлари ва бошқа касб кишилари Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг мукофотларига сазовор бўлишди.

Косон районидаги «Қорақум» Давлат наслчилик заводининг бош чўпони, таниқли чорвадор Хонбобо Бекбоев кўргазманинг Фахрий дипломи ва «Москвич-412» автомашинаси билан мукофотланди.

Меҳнатда энг юқори натижаларни қўлга киритган 12 кишига эса дипломлар билан бирга «Урал» маркали аравачали мотоцикллар ҳам бериладиган бўлди. Социалистик мусобақа ғолибларидан 20 кишига кўргазманинг I ва II даражали дипломлари ва пул мукофотлари берилди. Ўн киши эса III даражали дипломлар билан тақдирландилар.

Бундан ташқари областдаги 5 саноат корхоналари ва 5 колхозга ҳам кўргазманинг Фахрий дипломлари ва қимматбаҳо мукофотлар топширилади.

П. ГАДОЕВ,

ЯНГИ ИНСТИТУТ

Тошкент политехника институтининг Бухоро шаҳридаги филиали базасида республикамизнинг 43-олий ўқув юрти — Бухоро технология институти очилди. Бу ерда озиқ-овқат маҳсулотлари ва кенг истеъмол моллари технологияси бўйича мутахассислар тайёрланади.

Бу йил институт умумий майдони 14,5 минг квадрат метр бўлган янги ўқув корпусига кўчиб ўтади. Билим даргоҳида қўшимча 20 та янги кафедра ва 65 та лаборатория ташкил этилади. 1980 йилга бориб, институт умумий контингенти 2500 кишига етади, шундан 1700 киши кундузги, 800 киши кечки ва сиртқи бўлимларда таълим олади.

Ҳ. ҚОДИРОВ,

МАТБУОТ УЙИ

Наманган шаҳрида матбуот уйи комплексини қуришга киришилди. Бунинг учун салкам 3 миллион сўм капитал маблағ сарфланади. Қурилиш ишларини 10-қурилиш трестига қарашли М. Мирраҳимов бошлиқ қурилиш-монтаж бошқармаси олиб бораётир. Янги матбуот уйи ўнинчи беш йилликда ишга туширилади.

Т. НАЗИРОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

26 СЕНТЯБР — 2 ОКТЯБРЬ.

26 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — «Семург» бадиий фильм. 12.15 — Ҳайвонот оламида. 15.30 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — «Ошга ўртоқ, бошга тўқмоқ» бадиий фильм. 16.55 — Концерт. 17.15 — Телевизион очерк. 17.45 — Онамларнинг мактаби. 18.15 — Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Халқ билан бирга. 20.05 — Тула области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар. 20.50 — «Элегия» фильм-спектаклнинг премьераси. 22.00 — Вақт. 22.30 — «Элегия» фильм-спектаклнинг давоми. 23.15 — Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати. 23.45 — Катта симфоник оркестр билан бир соат.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Табиатшунослик. 10.40 — Мультфильм. 10.45 — «Оху» фильм-балет. 11.30 — Табиатшунослик. 18.30 — Олимпия умидлари. 19.00 — Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари. 19.20 — Томчи сувнинг қадри. Ҳужжатли фильм премьераси. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Мусобақа тажриба, ташаббус. Экранда — Самарқанд область. 20.30 — Ғ. Эргашев чалади. 21.00 — Ахборот. 21.20 — «Сайқал» ҳаваскорлик ансамбли ижро этади. 22.00 — Вақт. 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — Кўчиб юрувчи фронт. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.35 — «Учрашувлар». Кўп серияли бадиий фильм. Биринчи серия. 20.20 — Тошкент янгиликлари. 20.40 — Қизиқувчилар экрани. 21.15 — Фильм концерт. 21.45 — Ҳужжатли фильмлар.

27 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — «Семург» бадиий фильм. 11.15 — Ҳайвонот оламида. 12.25 — «Шахсий бахт». Бадиий фильм 4-серия. 14.40 — Ҳужжатли фильм. 14.55 — «Ошга ўртоқ, бошга тўқмоқ». Бадиий фильм. 16.00 — Телевизион очерк. 16.30 — Жилолар. 17.00 — Онамларнинг мактаби. 17.30 — «Орлёнок» 18.15 — Тула области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ҳиндистон телевидениесининг программаси. 22.00 — Вақт. 22.40 — Адресимиз Совет Иттифоқи.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.00 — Ҳиндистон санъат усталарининг концерти. 18.30 — Мультфильм. 18.40 — Телевизион театр почтаси. 19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Звезда» (Пермь) «Пахтакор» марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 21.15 — Ахборот. 21.35 — Кичик концерт. 22.00 — Вақт. 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — «Ўз ихтиёри билан» Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.25 — «Учрашувлар». Бадиий фильм. Иккинчи серия. 20.40 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Ўқитувчи экрани. 21.30 — Концерт. 22.00 — Телевизион ҳужжатли фильм.

28 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — «Суҳбатлашиш». Бадиий фильм. 10.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.55 — «Шахсий бахт». Бадиий фильм. Бешинчи серия. 15.30 — Илмий оммабоп фильм. 15.55 — Ҳужжатли фильм. 16.05 — Жонажон табиат. 16.30 — «Каштанка» телевизион бадиий фильм. 17.35 — Фан оламида. 18.05 — Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — «Элегия» фильм-спектакль. 21.00 — УЕФА кубоги учун футбол мусобақалари. «ДИНАМО» (Тбилиси) — «ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ» (Италия). 22.00 — Вақт. 22.30 — УЕФА кубоги учун футбол мусобақалари 23.30 — Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги учун. «ТОРПЕДО» (Москва) — «БЕНФИКА» (Португалия).

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.25 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.50 — СССР Конституцияси лойиҳаси тўғрисида суҳбатлар. 19.10 — Муз устида Тошкентнинг ёш фигурачилари. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — Мухтор Авезов. Адабий портрет. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Лирик концерт. 22.00 — Вақт. 22.30 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.45 — «Енгил ҳаёт». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.20 — «Учрашувлар». телевизион бадиий фильм, 3-серия. 20.40 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Пойтахт области далаларида. 21.30 — Концерт.

29 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — Телевизион ҳужжатли фильм. 10.00 — Бизнинг биография. 1971 йил. 11.00 — Концерт. 15.50 — Телевизион ҳужжатли фильм. 16.35 — Шахмат мактаби. 17.05 — Ихтирочи. 17.35 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 18.05 — Советлар ва ҳаёт. 18.35 — Концерт. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Инсон ва қонун. 19.45 — А. Островский қўшиқлари мавзуларига ёзилган фантазия. 20.00 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. Совет Молдавияси. 22.00 — Вақт. 22.40 — Ҳужжатли экран. 23.55 — Музикали абонемент.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — «Малишок» 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — «Тошкент-77» шахмат фестивали. 19.05 — Бизнинг бош мухбиримиздан. 19.30 — СССР Конституцияси лойиҳаси — умумхалқ муҳокамасида. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Дўстлик экрани. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Ўзбекистон ССР халқ артисти Р. Низомова ва солист Т. Сайдуллаев концерти. 22.00 — Вақт. 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — «Ашаддий душман». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — «Учрашувлар». Телевизион бадиий фильм, 4-серия. 19.55 — Ҳаётга йўл излайман. 20.25 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Совет композиторларининг қўшиқлари. 21.15 — Ўқитувчи экрани. 21.45 — Ҳужжатли фильм.

30 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 10.30 — «Элегия» фильм-спектакль. 12.25 — Телевизион ҳужжатли фильм. 13.00 — К. Лирсовский куйлайди. 15.50 — Кинопрограмма. 19.35 — Москва ва москваликлар. Каноперсклик болалар. Бадиий фильм. 18.20 — Телевизион очерк. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Болалар комиссарлари. Телеҳужжатли фильм премьераси. 3-фильм. 20.05 — СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз. 20.35 — Совет қўшиқлари антологияси. 20.50 — Октябрнинг сўнмас зиёси. 21.00 — Бизнинг биография. 1972 йил. 22.00 — Вақт. 22.40 — Эстрада программаси.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Мультфильм. 11.40 — Адабий театр. 12.10 — «Ашаддий душман», Бадиий фильм. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Ёшлик студияси кўрсатади. 19.15 — Халқ контроли экрани. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Шеъријат муҳлисларига. 20.10 — Ака-ука Ваҳобовлар концерти. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Грузия телевидениесининг программаси. 22.00 — Вақт. 22.30 — Грузия телевидениеси программасининг давоми.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Учрашувлар. Телевизион бадиий фильм. 5-серия. 20.10 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.40 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 21.30 Ўқитувчилар учун консультация. 22.00 — Классик композиторларнинг фортепьяно асарлари.

1 ОКТЯБРЬ, ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — Мультфильм. 9.45 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.15 — Евпаторияда дам олиш. Телеочерк. 10.45 — Тонгги почта. 11.15 — «Здоровье». 12.10 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.40 — Стапелда — атомоходлар. 13.10 — Қалбдан-қалбга. Ҳужжатли фильм премьераси. 14.10 — Мультфильм. 15.10 — Боку. Ҳужжатли фильм премьераси. 16.00 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 17.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Крылья Советов» — «Динамо» (Москва). 19.15 — Қувноқ экскурсия. Бадиий фильм 20.45 — Қрим тонглари. 22.00 — Вақт. 22.40 — Қрим тонглари. (давоми). 23.30 — Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Москва).

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Доира рақсга чорлайди. 11.00 — Сиҳат-саломатлик. 11.30 — Салом, хоккей. 12.00 — Ўқитувчилар куни олдидан. 12.30 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 13.10 — Концерт. 18.00 — Мультфильм. 18.15 — До-ре-ми-фа-соль. 18.45 — Бола бошидан... 19.20 — Ватанпарвар программаси. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Оламга саёҳат. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Куйланг, ёш хонандалар 21.50 — Илмий-оммабоп фильм. 22.00 — Вақт. 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — «Мактаб директорининг кундалиги». Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

15.40 — Душанба кўрсатувлари.

2 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Зарядкага сафланинг. 9.30 — Будильник. 10.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.00 — Бугун — Ўқитувчилар куни. 11.10 — Хатларингиз асосида. 12.10 — «Кўл бўйида». Бадиий фильм. 2-серия. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Волейбол бўйича Европа чемпионати. 15.30 — Қўқонлик уста. Ҳужжатли фильм. 15.55 — Халқаро панорама. 16.25 — Телевизион ҳужжатли фильм. 17.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Спартак» (Москва). 19.10 — Мультфильм. 19.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.35 — Бурч. Телебадиий фильм премьераси. 22.00 — Вақт. 22.40 — Балет ҳақида.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Куйланг, ёш хонандалар. 10.50 — Бепоён Ватаним менинг. Менинг Ўзбекистоним. 11.00 — Ёш киносаёҳатчилар клуби. 11.50 — «Иван ва Марья» Фильм-эртак. 13.15 — Ота-оналар университети. 13.45 — Кинокўзгудаги ҳаёт. 15.35 — Ҳужжатли фильм. 14.55 — Киноэкран янгиликлари. 18.00 — Мактаб ўқувчилари учун. Янгра, барабан 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.10 — Октябрь менинг тақдиримда. Ҳамид Ғулом билан диалог. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Ўқитувчилар кунига бағишланган кўрсатув. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Доира рақсга чорлайди. 22.00 — Вақт. 22.30 — Пахтакорлар учун музикали программа. 23.30 — Биринчи лига «А» класси командалари ўртасида хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» — «Динамо» (Минск).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.30 — Фрунзе кўрсатувлари.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/IX да Масхарабозлар, 25/IX да Князь Игорь, (12.00). Бир актли балетлар (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IX да Ғариблар, 25/IX да Келинлар қўзғолони.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IX да Ишқ қурбонлари, 25/IX да Тўй муборак, қари қиз.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва цирки артистларининг гастроллари, «СУВДА ЦИРК» АТТРАКЦИОНИ.

Кино

Хавфли қувиш — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Она — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (10. 12, 14).

Арвоҳ-кема — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Подшо Пётр қандай қилиб хабашни уйлантиргани ҳақида — «ТИНЧЛИК» (кундуз ва кечқурун).

●

В. Д. ЖУРИН НОМЛИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

қуйидаги бўлимлар ва лабораториялар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

суғориш техникаси, янги қурилиш материаллари ва деталлари бўлим ва лабораторияларининг мудирлари;

катта илмий ходимлар: Фарғона бўлими, суғориш техникаси, мелиоратив жараёнларни математик моделлаштириш (2 ўрин), ерларни ювиш ва тупроқни тадқиқ қилиш (2).

Конкурсда фан кандидатлари, шунингдек, катта ишлаб чиқариш тажрибасига, илмий асарлар ва ихтироларга эга бўлган юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

Ариза ва ҳужжатлар конкурслар тўғрисидаги низомга мувофиқ равишда директор номига топширилади.

КОНКУРС МУДДАТИ — 15 ОКТЯБРГАЧА.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Якуб Колас кўчаси, 24-уй.

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

1977 — 1978 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар, Совет Армияси сафидан қайтган ёшлар, қурилишдан, алоқа ва транспорт ташкилотларидан, колхоз, совхоз ва ҳарбий бўлим раҳбарларидан йўлланмаси бўлган шахслар қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кундузги умумтаълим мактабларини битиргандан кейин бир йилдан кам бўлмаган иш стажи билан қабул қилинадилар.

Медицина институтларининг тайёрлов бўлимига шунингдек, икки йил стажга эга бўлган кичик медицина ҳамширалари ва санитаркалар даволаш ва санитария, профилактика, аптека, суд-медицина экспертизаси ташкилотларининг йўлланмалари билан қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига қуйидаги ҳужжатлар топширилади: институт ректори номига ариза, йўлланма, йўлланма берган ташкилотнинг мажлис қароридан кўчирма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), иш ёки хизмат жойидан характеристика, соғлиғи ҳақида справка (286-форма), 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат (бош кийимсиз тушилган), меҳнат дафтарчасининг асли ва нусхаси.

Ҳарбий билет ёки рўйхатга олинганлик ҳақидаги гувоҳнома ва паспорт шахсан кўрсатилади.

АРИЗАЛАР — 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тайёрлов бўлимига қабул қилиш ректор буйруғи билан 25-30 ноябрь ичида ўтказилган суҳбат натижаларига асосланиб амалга оширилади.

Талабалар ойига 40 сўм стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ДЕКАБРДА БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 103-уй, Тайёрлов бўлими деканати.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — Буратино кўргазмаси. 10.00 — Хатларга жавоблар. 10.30 — Тонгги почта. 11.00 — Шахсий бахт. Бадиий фильм. 3-серия 12.20 — Концерт. 13.10 — Ихтирочилар конкурси. 14.00 — Инсон. Ер. Коинот. 14.40 — Семург. Бадиий фильм. 16.20 — Здоровье. 17.05 — Телевизион музикали фильм. 17.25 — Ҳамдўстлик. Тележурнал. 17.50 — Ҳайвонот оламида. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Спортлото. 19.20 — Телевизион ҳужжатли фильм. 19.50 — Шахсий бахт. Бадиий фильм. 4-серия. 21.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Киев). 21.45 — «Вақт». 22.15 — Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (давоми) 22.55 — «Артлото». 24.00 — Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Телевизион миниатюралар театри. 11.00 — Шеърият мухлисларига. 11.10 — Лирик куйлардан концерт. 11.50 — Ота-оналар учун консультация. 12.20 — «Ёшлик». 12.50 — Хавфли ўйинлар. Бадиий фильм. 14.15 — /Замандас. 17.55 — Кўрсатувлар программаси. 18.00 — Суратлар ҳикоя қилади. 18.30 — Советский воин. 19.25 — СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Телевизион фильм. 20.20 — Рақс ҳақида лавҳа. 21.00 — Ахборот. 21.15 — «Куйланг, ёш хонандалар». 21.45 — «Вақт». 22.15 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.30 — Жаноби олийларининг адъютанти. Бадиий фильм. 4-серия.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.50 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

24 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

8.30 — Б. Ҳамдамов ва Х. Одилов куйлайди. 9.30 — Ўзбек композиторларининг лирик қўшиқлари. 10.30 — «Ёшлик» радиостанциясининг «Солдат мактублари» музикали программаси. 11.15 — «Дугоналар» радиожурнали. 12.10 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Инсон меҳнати билан ардоқли». 13.30 — Хатларингизни ўқиб... Концерт. 14.00 — Оқолтиниклар ташаббуси изидан 15.10 — «Ижодиёт оламида». 15.45 — «Идеология ва ҳаёт». 16.10 — Москва. «Меҳнат шон-шуҳрати йилномаси». 17.30 — Уйғур куйлари. 18.10 — Спорт эшиттириши. 19.00 — Чўлқуварлар учун концерт. 19.20 — «Ёшлик» радиостанциясининг «Камалак» программаси. 20.25 — Музикали глобус. 21.00 — Пахта далаларидан дараклар ва қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.00 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 22.30 — Мамлакатлар ва қитъаларда. 22.40 — Қувноқ тароналар. 23.15 — Лирика кечаси.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. — 01640. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 224.